

**Til kamp for folkets radio-tv
og public service**

Til kamp for folkets radio-tv og public service

ARF-Multimedier

ARF Multimedier takker følgende økonomiske bidragsydere, der gjorde dette jubilæumsskrift muligt:

- Arbejdernes Landsbank A/S
- ARF - Oplysningsforeningen
- ARF Multimedier for Assens og omegn
- ARF Multimedier Avedøre/Hvidovre
- ARF Kreds 1 – Hovedstads kredsen
- ARF Kreds 4 – Midtsjællands kredsen
- ARF Kreds 14 – Nordvestjyllands kredsen
- ARF Kreds 15 – Vestjyllands kredsen
- ARF Kreds 19 – Sydøstjyllands kredsen
- ARF Kreds 20 – Sydjyllands kredsen

Til kamp for folkets radio-tv og public service

Udgivet af ARF-Multimedier i 2016,
og redigeret af Preben Sørensen.

Oplag: 1.000 eksemplarer

Layout og tryk: Ihle Grafisk Produktion

ISBN 978 87 9992 1201

Forord

Til kamp for folkets radio-tv og public service. Med denne titel markerer ARF-Multimedier udgivelsen af forbundets jubilæumsbog i anledning af 90 års jubilæet 1. august i år.

Bogens titel er ikke tilfældigt valgt. Selvom forbundet og andre lytter-seerforbund har et positivt samarbejde med de elektroniske medier og med politikkerne, var det fra starten –og er det fortsat –en kamp for at få dén indflydelse på public service medierne, som brugerne (lytterne og seerne) må være berettiget til.

Før som nu fås dén indflydelse bedst gennem et organisatorisk samarbejde på alle niveauer, som det har været tilfældet for ARF- Multimedier i alle 90 år.

Forbundets placering i Radioråd, DR- og TV 2-bestyrelser samt på regionalt plan har været en væsentlig del af denne del af dansk folkestyre –og mediepolitik – gennem årtier.

Derfor er vi glade for ved denne lejlighed at kunne ajourføre forbundets tidligere publikationer om ARF-virksomheden, med den nye virkelighed, der i dag eksisterer på hele medieområdet bl.a. i kraft af de sociale medier.

Men det bør heller ikke glemmes, at forbundet både centralt, i kredse og klubber, har udført omfattende både tekniske og sociale opgaver til gavn for lytterne og seerne og herunder de økonomisk svagest stillede. Derfor er også disse opgaver en del af jubilæumsbogen.

Der fortælles naturligvis om arbejdet i forbundets klubber og kredse. Udviklingen af medlemsbladet fra Arbejder Radio til Radio & TV Nyt har et særligt afsnit, og det samme gælder forbundets samarbejde med andre organisationer i arbejderbevægelsen, med de øvrige lytter-seerorganisationer gennem SLS og på internationalt plan gennem EURALVA.

Trods de 90 år skal der også ses fremad, og det fortæller forbundsformand Anni Welander om i en samtale med bogens redaktør, forbundets tidligere formand- og redaktør Preben Sørensen.

Både forbundsformand og bogens redaktør har været gennem en omfattende gennemgang af ARF's arkivmaterialer hos Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv og på forbundskontoret, så der bliver vist talrige fotos og andet materiale i jubilæumsbogen.

Bestyrelsen

Statsminister Thorvald Stauning var en flittig radiolytter i boligen i Kanslergade.

Indhold

Da det hele begyndte	8
De første danske forsøg	10
Det første radioråd	12
Den første licens	14
Ny lovgivning.....	15
Starten af Arbejdernes Radioklub og Forbund.....	17
Kampen om pladser i Radiorådet	21
Teknisk bistand.	23
ARAKO´s etablering.....	25
Hjælpefonds-indsatsen	27
Lyttermeddelelser.....	32
Forsikringsvirksomheden	36
En væsentlig del af klubbernes økon.baggrund.....	38
ARF´s organisatoriske udvikling i årtier	40
Fra Arbejder-Radio til Radio & TV Nyt.....	48
Internationalt samarbejde.....	50
Fællesforbundet – SLS	53
En del af arbejderbevægelsen.....	56
Samarbejdet med DR og TV2.....	59
TV2´s etablering.....	62
Lytter-seerredaktører	64
Dialogforum –og møder	64
DR´s bestyrelse	65
TV2 Danmark´s bestyrelse.....	65
Radio24syv - en nyskabelse.....	66
 Jubilæumshilsener:	
”Jeres arbejde er mere vigtigt end nogensinde”	68
”90 års parløb for stærkt dansk public service”	69
”Tillykke med fødselsdagen –og tak for debatter”	72
 Interview:	
”Vi vil fastholde det brede public service begreb”	74
 Efterskrift	80
 Litteraturliste	81

Da det hele begyndte

Se, hvad menneskets geni har skabt!

Vi, der lytter tavst, forstår det knapt.

Som ved trolddom kommer fjernt og nær

gennem æteren til stuen her.

Således beskrev digteren *Kai Hoffmann* radioens store betydning i sangen ”Så sæt dig, lyt!”, som blev skrevet til Arbejdernes Radio Forbund kursus på Roskilde Højskole august 1943.

Men dette at høre radio var en både vanskelig og ofte uskøn oplevelse i begyndelsen af forrige århundrede.

Når de første danske radioamatører med høretelefoner for ørerne forsøgte at opfange æterens lyde og toner, udsattes trommehinderne for skingre, disharmoniske lyde. De kom fra de første radiotelegrafstationer, hvor telegraftegnene kunne overdøve alt.

Radiotelegrafen kom først og fik derfor førsteret, så den første lov, som rigsdagen vedtog i 1907 om radio, drejede sig udelukkende om radiotelegrafi. Det var især skibsfartens anvendelse heraf, som loven tog sigte på.

Men både teknikere og andre radiointeressede arbejdede nu videre med æterbølgernes muligheder for også at kunne befordre ord og toner over store afstande, og radiotelefonien udviklede sig således stærkt under 1. verdenskrig af de krigsførende lande – og til mere fredelig brug efter 1918.

Den tekniske udvikling med særlige radiostationer – og udsendelser tog fart i USA og bredte sig til England og andre europæiske lande. Rundt om i Danmark byggede radioamatører og fagfolk modtagere, hvor de forsøgte at opfange nogle af de udenlandske udsendelser, og den 30. juli 1920 foretoges det første danske forsøg på at opfange en koncert fra en engelsk radiostation i Chelmsford.

Der blev oplæst en hilsen til de skandinaviske folk, hvorefter kammersangeren Lauritz Melchior sang de nordiske- og den engelske nationalsang, og udsendelsen blev rimeligt godt opfanget i både Norge, Sverige og Danmark. I København var repræsentanter for Statstelegrafen og pressen således samlet omkring Meteorologisk Instituts radiomodtager.

KONKURRENCE

Konkurrence

50 Premier à 50 kroner
i alt 250000 kroner kontant!

Alle Oplysninger her

SERVICE

Fra en udstilling i 1939 af de første
radioer og krystalapparater.

De første danske forsøg

Men de danske radiopionerer ønskede danske udsendelser, og den 29. oktober 1922 blev gjort det første forsøg fra en sender, tilhørende Dansk Radio-Aktieselskab, som forsynede skibsflåden med radioanlæg. Fra en af selskabets kontorer i Københavns Frihavn lod direktør *Holger Hoffman* via en stærkstrømsmikrofon, sin røst lyde ud i æteren.

Udsendelsen gik fint igennem i Jylland og på Fyn – medens en forsamling i Teknologisk Instituts festsal (3 km fra senderen) og samlet i denne anledning kun fik vilde hyl og fordrejede sangstrofer at høre....

På aftenen efter sendtes en koncert fra et radiofirma - og Radiotelegrafiskolens lokaler på Christianshavn, som blev en stor succes og virkede stærkt på en indbudt kreds som et københavnsk dagblad have samlet i sine lokaler. Flere udsendelser kom i æteren fra andre steder og det blev i sær Statstelegrafens Lyngby Station, der blev taget i brug.

På baggrund også af udviklingen i udlandet begyndte staten nu også at røre på sig, og 1. maj 1923 blev den hidtidige lov om trådløse telegrafer udvidet til "radiotelefoner". Samtidig blev det et krav for at opstille en "trådløs modtagerstation", at dette skulle anmeldes til nærmeste politistation. Den første opgørelse herfor viste, at der var anmeldt 3.209 private modtagerapparater.

Pressen viste også stigende interesse for det nye medie, og den 24. juni 1923 udsendtes fra Lyngby-senderen den første radioavis med redaktør *Svend Carstensen* som speaker. Stationen var dog ikke velegnet til koncertudsendelser, og ønsket om en ny sender voksede. Der blev derfor også sendt udsendelser fra den mere moderne sender på Aalborgdamperen "Aalborghus", men utilfredsheden blandt de første lyttere over de dårlige modtagerforhold bredte sig.

To sendere til rådighed

Modtagerforholdene var stadig utilfredsstillende, hvorfor to radiofirmaer nu stillede et komplet stationsanlæg til rådighed for de daværende radioklubber. Det blev efter forhandling med Statstelegrafen placeret i Yorks Passage i Københavns centrum, hvor Telegrafskolen havde til huse.

Nu havde lytterne altså to sendere til rådighed, og det blev senere på året – af hensyn til de jyske radioamatører – gennemført regelmæssige udsendelser de tre aftener om ugen, hvor rutedamperen "Aalborghus" lå i havn i Aalborg.

Men det kneb stadig med økonomien, og efterhånden var radioforholdene nærmest af kaotisk art.

*Fra radioens barndom: Kammeranger
Emil Holm synger "Humlebieen".*

Det første radioråd

Der var i november 1923 blev oprettet Dansk Radiofonifond, der ved hjælp af frivillige bidrag skulle skabe det økonomiske grundlag for udsendelserne. Forud for valget i 1924 opfordrede fondet ledende politikere til at holde valgtaler i radioen, og denne opfordring blev efterkommet af alle partier, for Socialdemokraterne således den senere *minister F.J. Borghjerg*.

Da også valgresultaterne blev sendt i radioen, kom der et vældigt opsving i interessen for det nye medie, som bl.a. betød et kraftigt indhug i radiobutikkernes lagre.

Lederen af den første socialdemokratiske regering, statsminister *Thorvald Stauning* holdt endvidere straks efter ministeriets tiltrædelse, en tale i radioen om ministeriets arbejdsprogram. Heri kom også til indgå en offentlig kontrol med –og drift af radiomediet, hvor staten i et prøveår fra 1. april 1925 overtog den økonomiske ledelse af radiospredningen, ved at pålægge lytterne en licensafgift.

Samtidig blev der etableret det første radioråd med i alt 38 medlemmer med bl.a. 8 repræsentanter for ministeriet for offentlige arbejder og 5 for undervisningsministeriet.

De første radioklubber, der var stærkt borgerligt prægede og hovedsageligt blev ledet af forretningsfolk og borgerlige journalister, ønskede helst en privat drift af radioen, men lod sig repræsentere i det nye råd med 8 medlemmer.

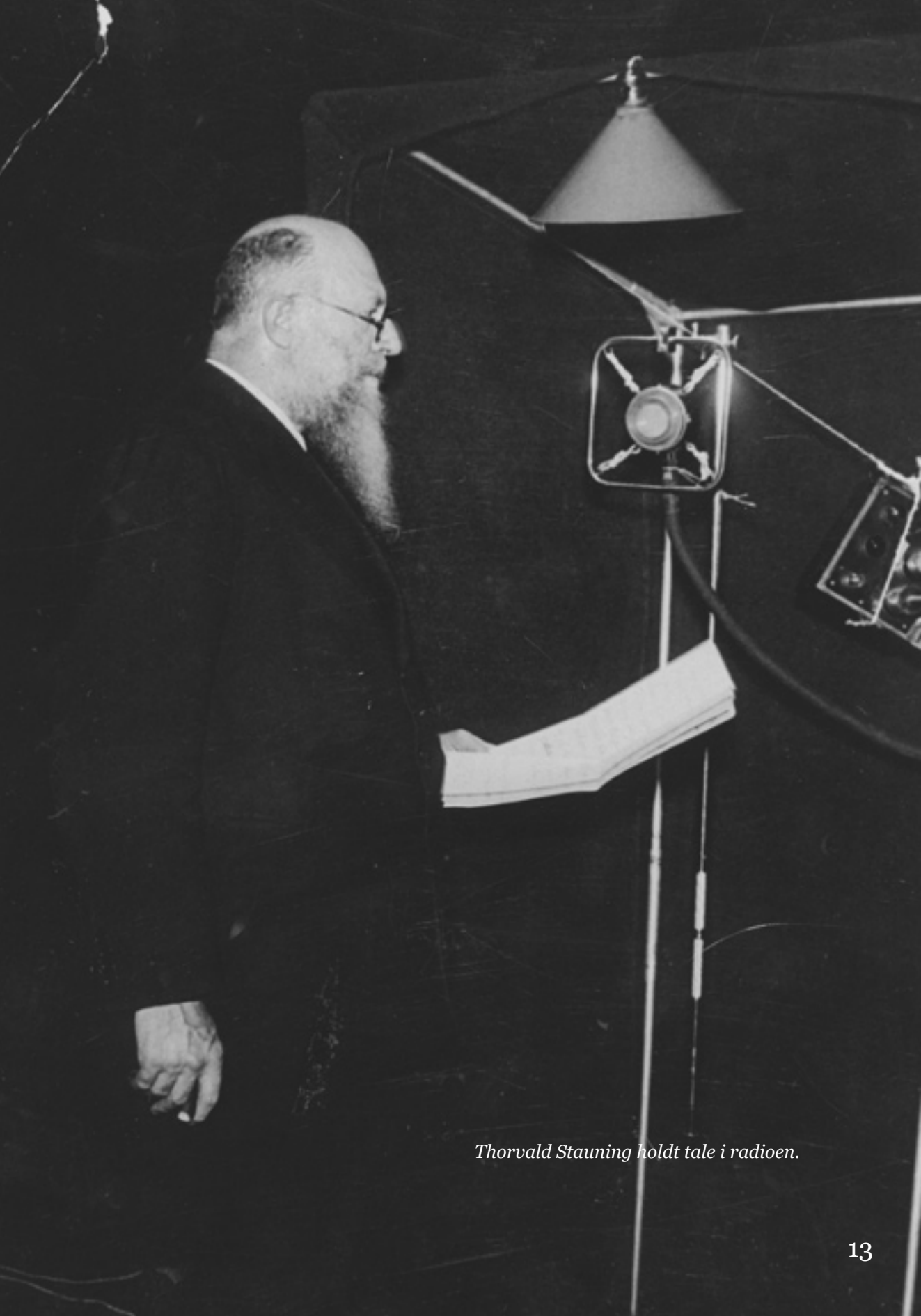
Pressen fik 4 medlemmer bl. den socialdemokratiske redaktør og folketingsmedlem *P. Andersen*, og endvidere fik en række interesse- og kulturorganisationer hver 1 medlem i radiorådet, hvor folketingsmedlem *Harald Jensen* således repræsenterede AOF. Rådsformand blev kammerherre C. Lerche.

Første programråd

Det blev hurtigt klart, at den administrative virksomhed ikke kunne ligge i selve dette store råds hænder. Det var nødvendigt at fordele opgaverne til mindre udvalg, hvoraf det vigtigste til at begynde med, var det tekniske udvalg.

Af største betydning både fra starten og senere var endvidere det af seks medlemmer bestående programråd (senere programudvalg), medens et juridisk udvalg og et lytterudvalg ikke fik synderligt at gøre.

Hvad selve udsendelserne angik, ordnedes det således, at disse de første måneder i Radiofoniens historie blev foretaget over den nye Københavns-station samt over Ryvang Radio, medens udsendelserne pr. kabel overførtes til to militære stationer i Hjørring og Odense, hvorfra de trådløst videresendtes til nordjyske og fynske lyttere.

Thorvald Stauning holdt tale i radioen.

Den første licens

Allerede den 20. april 1925 traf trafikminister *J. Friis-Skotte* bestemmelse om størrelsen på den nye licensafgift. For en krystalmodtager skulle der betales 10 kr. årligt, for en lampemodtager eller en modtager som brugte lamper til forstærkning blev afgiften 15 kr, og for en radiomodtager med højttaler i offentlige lokaler 200 kr. Som kvittering for afgiften modtog lytterne et mærke, som skulle anbringes synligt på deres modtagere.

Radorådet holdt i prøveåret kun 4 møder, hvor man bl.a. valgte kammersanger *Emil Holm* som radioens første driftsleder. Ellers var der stor uenighed om hvorledes radioens fremtidige drift skulle være –privat eller offentligt. Ved den endelige afstemning om rådets indstilling til politikerne, blev de borgerlige lytterforeninger- og radiobranchens ønske om privatdrift forkastet med 19 mod 8, og forslaget om en offentlig drift vedtaget med 23 stemmer mod 8.

Det vindende forslag havde som forudsætning at der et centralt sted i landet blev oprettet en moderne radiostation, hvor anlæg og drift blev lagt i hænderne på Generaldirektoratet for Statstelegrafen, medens programtjenesten skulle overlades til et nyt radoråd på 39 medlemmer for en 3-årig periode og udpeget af ministeren for offentlige arbejder.

Den foreslåede ordning skulle hvile i sig selv gennem licensindtægterne, hvor man det 1. år regnede med en indtægt på 500.000 kr.

Træk af Danmarks Radio's historie

1927: Kalundborg-senderen åbnes, og radioen indleder nu med præsentationen: Danmarks Radio København-Kalundborg.

1928: Det første hørespil sendes og bliver optakt til Radioteatret. Radioen flytter til nye, lejede lokaler på Axelborg.

1931: Radioen indleder flytningen til egne lokaler i den nye radiofonibygning "Stærekassen" ved Det Kgl. Teater. Radioens pausesignal med folkemelodi fra ca. år 1300 tages i brug.

1932: Radiokoret oprettes. Første danske fjernsynstransmission fra dagbladet *Politiken* til filmværkstedet i Arena-teatret. BBC begynder regelmæssige tv-udsendelser.

1939: Omkring 80 pct. af landets husstande har nu radio. Radiounderholdningssorkestret oprettes.

1941: Radioen flytter fra "Stærekassen" til det nyopførte Radiohus på Rosenørns Allé.

Ny lovgivning

Forslaget gik nu til behandling i et folketingsudvalg med førnævnte folketingsmedlem P. Andersen, Svendborg, som formand. Her enedes man bl.a. om at foreslå radiatorådets sammensætning nedsat til 9 medlemmer, da man fandt et råd med 39 mdl. for uegnet som radioledelse. Selvom de borgerlige partier principielt ønskede radioen privat drevent, blev forslaget eenstemmigt vedtaget af både landsting og rigsdag i marts 1926.

Kort efter udnævnte trafikministeren det nye radiatoråd med kammerherre C. Lerche som formand og med tre repræsentanter for de borgerlige lytterforeninger, da Arbejdernes Radio Forbund endnu ikke var en realitet. I rådets særlige programudvalg fik sekretær *Oluf Bertolt*, AOF, en plads.

Lovændringer

I efteråret 1929 opfordrede samtlige lytterorganisationer trafikminister Friis-Skotte til at tage radioloven op til revision, og dette skete i december, hvor hovedprincipperne i den tidligere lov dog blev bevaret.

Et væsentligt punkt var en udvidelse af radiatorådets sammensætning fra 9 til 15 medlemmer, hvor også rigsdagen således fremover skulle være repræsenteret med 1 repræsentant for hver af de fire politiske partier (fra Socialdemokratiet redaktør P. Andersen, Svendborg), og lytterforeningerne fik efter forhandlinger i et folketingsudvalg, forøget repræsentationen til 3 medlemmer.

Rent teknisk blev der nu startet etableringen af en ny storsender i Kalundborg og en ny Københavns-station, ligesom radiostudierne –på dette tidspunkt i Post- og Telegrafvæsenets bygning i Købmagergade i Københavns centrum - blev udvidet og forbedret. I 1928 blev studierne flyttet til Axelborg og i 1931 i Det kgl. Teaters bygning "Stærekassen", indtil det nye radiohus i Rosenørns Allé kunne tages i brug i 1941.

Lyttertallet var i mellemtiden steget kraftigt, fra 28.140 licensbetalere i 1925-26 til 504.329 den 1. januar 1934. Denne udvikling fortsatte de kommende årtier, og radiatorådsformand Peder Nørgaard kunne således i 1953 i en artikel i bogen "Mennesket i centrum" konstatere, at med det daværende lyttertall på 1,2 mill. personer samt 90.000 syge og gamle fritaget for radioafgift, "var radioen i Danmark blevet et folkeeje", og han fortsatte:

"Arbejderbevægelsens talerør i radioanliggender, Arbejdernes Radio Forbund, besørger kontakten med over 100.000 medlemmer i klubber landet over, og dets repræsentanter i radioledelsen varetager sammen med andre repræsentanter fra arbejderbevægelsen lytterfolkets interesser."

*Radiohuset i Rosenørns Allé på Frederiksberg
– indtil DR Byen på Amager blev en realitet.*

Starten af Arbejdernes Radioklub – og Forbund

En radiomodtager var i den tidlige radiofoni-tid et dyrt stykke legetøj, som ikke enhver arbejder kunne anskaffe sig. Det var af arbejdere væsentligst kun amatører –selvbyggere– som var blandt lytterpionererne. Endvidere skulle der opstå en forståelse for at det nye medie ikke måtte overlades til borgerlige kræfter, både politisk og kommercielt.

Initiativet til dannelsen af en arbejdernes radioklub blev taget af skibsværftsarbejder *G. Kjellin*, medens AOF's leder, folketingsmedlem *Harald Jensen*, fagforeningsmanden *Knud V. Jensen* (som blev klubbens første formand og senere formand for De Samvirkende Fagforbund) samt den senere minister *Hartvig Frisch* også fra AOF, var stærkt medvirkende til etableringen af Arbejdernes Radioklub i København i marts 1926. Efterfølgende blev der oprettet klubber i flere provinsbyer.

Som nævnt lykkedes det ikke klubben at sikre sig en plads i det nye radoråd i 1926, da repræsentationen afhang af medlemstallet. Der var derfor enighed om, at der måtte skabes en landsorganisation og i forbindelse med den øvrige arbejderbevægelse.

Allerede den 1. august 1926 samledes på billedskærer-fagforeningens kontor i Rømersgade (det nuværende Arbejdermuseum) en kreds repræsenterende Arbejdernes Radioklubber i København, Odense, Næstved, Aarhus og Holbæk, og Arbejdernes Radio Forbund (ARF) blev dannet. Det nye forbund fik i lighed med Københavns-afdelingen kontor i bygningen i Rømersgade.

Forbundets første forretningsudvalg bestod af Knud V. Jensen, formand, den senere radorådsformand Peder Nørgaard samt Hugo Fortmeier og Chr. Frederiksen, som nu gik i gang med agitationsarbejdet og dannelsen af flere klubber over hele landet.

Organisatorisk blev forbundet etableret som andre organisationer i arbejderbevægelsen med et forretningsudvalg, et repræsentantskab og en kongres. Det blev i formåls-paragraffen fastslået (senest vedtaget på kongressen i 1933), at det er forbundets formål at varetage arbejderbevægelsens interesser inden for radiofonien.

Adgangen til lytning skal være så let og billig som muligt, og det skal gøres muligt for alle ubemidlede og vanskeligt stillede at erhverve sig modtagere samt at ”erholde fritagelse for Afgiftsbetaling uden Tab af Lytterrettigheder”, som det hed.

Det kræves at radiofoniens udsendelser skal være af alsidig karakter, underholdningsprogrammerne skal være folkelige og oplysende, og radioens oplysningsvirksomhed skal udbygges på systematisk vis.

Arbejdernes Radio-Klub

Den første ordinære Generalforsamling afholdtes Mandag d. 12. ds. i Rømersgade Festsal.

Formanden, Billedskærernes Forretningsfører Knud V. Jensen, aabnede Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes Peder Nørgaard.

Arkivar Oluf Bertold holdt et kort indledende Foredrag om den nye Radioordning og om Arbejderoplysning. I sit Foredrag oplyste Hr. Bertold bl. a., at han havde ønsket at faa den borgerlige Konfirmation sendt pr. Radio, men det var blevet afvist (Tilraab: Nej, der skal være Plads til to Præster). Man maatte søge fremmet Arbejder-Udsendelser. Objektivitet betød Forsvar for det bestaaende. Opfordrede til talrig Tilslutning om Arbejdernes Radioklub.

Formanden aflagde derefter Beretning om den organisatoriske Virksomhed. Beklagede navnlig, at det ikke var lykkedes Arbejdernes Radioklub at faa en Repræsentant i Radioraadet. Omtalte, hvorledes Arbejder-Radioen maatte blive en Landsbevægelse, bl. a. i Aarhus og Odense forbedres nu Klubber. Klubben havde haft god Tilslutning.

Ingeniør Fortmejer aflagde Beretning om Klubbens tekniske Virksomhed. Foruden at oprette Spørgetimer havde man beskæftiget sig med Spørgsmaalet: Antenneforsikring.

Svend Christensen refererede, hvad der var udrettet i Programudvalget. Der foresloges: Serieforedrag om Arbejdernes Forhold og enkelte Foredrag samt videre Diskussioner om aktuelle Problemer.

Derefter førtes en livlig Diskussion. — Beretningen godkendes enstemmigt. Det vedtoges at søge fremmet Dannelsen af en Landsorganisation.

Derefter forelagdes Forslag til Love, som vedtoges med nogle faa Rettelser.

Der valgtes følgende Bestyrelse: Knud V. Jensen (Formand), I. P. Petersen (Kasserer), H. Mortensen, Hugo Fortmejer, P. Nørgaard, Thea Thønder, Ernst Christiansen, Svend Christensen og Chr. Frederiksen.

Meddelelsen om starten på Arbejdernes Radio-Klub i København blev givet i denne omtale i Arbejderbladet den 16. april 1926.

*ARF's første forbundsformand,
fagforeningslederen Knud V.
Jensen.*

Disse formål skal søges opnået ved organisering af de danske arbejderlyttere i Arbejdernes Radioklubber og ved samarbejde med andre arbejderorganisationer i ind- og udland.

Den tætte tilknytning til fagbevægelsen og den øvrige arbejderbevægelse blev i lovene markeret ved, at medlemmer som har adgang til en fagforening, men ikke er tilknyttet denne, skal udelukkes, ligesom det fastslås at medlemmer som "modarbejder arbejderklassens interesser, skal udelukkes".

Allerede ved kongressen i 1933 blev der dog åbnet op for at andre interesserede end organiserede arbejdere kunne blive ARF-medlem.

Kontingentet til forbundet udgjorde 20 øre pr. medlem pr kvartal, hvoraf den enkelte kredsorganisation fik 5 øre pr. medlem pr. kvartal, og den enkelte klubber kunne selv fastsætte det samlede kontingent.

"Støjkontor"

Et led i bestræbelserne for at sikre lytterne de bedste lyttemuligheder, var støjloven fra 1931, som førte til oprettelse af det såkaldte "støjkontor" med den officielle titel "Kontoret for Radiofoniforstyrrelser", som udførte et meget nyttigt arbejde i samarbejde med bl.a. ARF.

*Det stiftende møde for Arbejderernes
Radio Forbund i København.*

Kampen om pladser i Radiorådet

En omfattende agitationsindsats gav til resultat, at ved næste radiorådvalg i 1928 (nu med i alt 15 repræsentanter) havde ARF allerede så mange medlemmer, at trafikministeren i det daværende Venstre-ministerium, måtte erstatte en borgerlig lytter-foreningsrepræsentant med ARF-formanden Knud V. Jensen, som også blev medlem af rådets forretningsudvalg.

Efter en ny lovændring fik lytterforeningerne ved næste radiorådvalg i 1930 tildelt 6 pladser, og selvom ARFs medlemstal var nået op på 26.326 medlemmer, havde de forskellige borgerlige og "upolitiske" lytterforeninger så mange medlemmer, at ARF måtte nøjes med fortsat een repræsentant. Kristelig Lytterforening, KLF, der var startet i september 1926, havde tegnet 26.757 medlemmer og fik 2 rådsmedlemmer.

Radiorådets funktionstid var nu øget til 4 år, og ved det næste rådvalg i 1934 opnåede ARF så 2 pladser med et imponerende medlemstal på 71.525, medens KLF var gået frem til 53.513 medlemmer, medens de resterende lytterforeninger (Upolitiske Danske Radioklubber, Jydske Lytterforening og Fynske Radioklubber) med mindre medlemstal tabte terræn fra år til år. ARF's 2. rådsmedlem blev den senere kulturminister *Julius Bomholt*.

Ernst Christiansen, mangeårig ARF-forbundsformand og medlem af Radiorådet.

Der manglede kun få hundrede stemmer i, at den senere radiorådsformand *Peder Nørgaard* var blevet valgt som forbundets 3. repræsentant. Det blev han i 1938 som ny forbundsformand efter Knud V. Jensens alt for tidlige død. Bomholt blev så valgt til radiorådsformand, og den ledige ARF-plads blev overtaget af den senere minister *Ernst Christiansen*, som på daværende tidspunkt var ARF's nye næstformand – og senere mangeårig formand. Forbundets medlemsstal med dette radiorådvalg blev opgjort til 112.397 medlemmer.

Knud V. Jensens tidlige bortgang førte i øvrigt til etableringen af "Knud V. Jensens Mindefond" med indkøb af radioer til udlån til ubemidlede syge og gamle.

ARF havde i perioden 1926-33 desuden sit eget programudvalg, der løbende via forbundets forretningsudvalg sendte forslag til Statsradiofonien ”om at tilføre Programstoffet Udsendelser af særlig Interesse for Arbejderklassen”, som det hed i Social-Demokratens provinsudgave den 15.9.1926, hvor det allerede blev konstateret, at dette var lykkedes gennem en række radioforedrag- og diskussioner med deltagelse af socialdemokratiske politikere og andre repræsentanter for arbejderbevægelsen.

Arbejderbevægelsen
Bibliotek og Arkiv

ARBEJDER RADIO

ORGAN FOR ARBEJDERNES RADIO FORBUND I DANMARK

EKSTRA-NUMMER SØNDAG DEN 25. NOVEMBER KONGRESSEN 1928

Til
Kongresdeltagerne!

Efter Forhandling med Radioraadet er det lykkedes vort Forbunds Ledelse at gennemføre en hel

„Arbejder-Uge“ i Radioen.

Radioraadet er gennem vor Repræsentant, vort Forbunds Formand Knud V. Jensen, blevet fuldt ud klar over, hvilken Betydning Afholdelsen af vor Kongres har for alle Danmarks Lyttere og er i Erkendelse heraf gaaet med til, at hele

den kommende Uges Udsendelser bestemmes af vort Forbund,

dog saaledes, at den allerede planlagte Symfonikoncert Onsdag Aften maa bibeholdes, da Kammeranger Emil Holm ellers straks ønskede at fratræde sin Stilling som Driftsleder. Dette Ultimatum maatte vor Formand akceptere, men hele den øvrige Uge vil blive præget af vort Forbund.

Det er en smuk Sejr, Arbejdernes Radio-Forbund hermed kan notere, og den kommende Uge vil blive en Mærkeuge i den danske Radiofonis Historie.

— Allerede Søndag Aften vil Knud V. Jensen lægge for.

Da vor Formand jo deltager i vor Kongres, vil Udsendelsen undtagelsesvis ske fra Odense Radio med Transmission over København og Kalundborg Radio.

Red.

I anledning af ARF-kongressen i 1928 udsendtes et særnummer af bladet Arbejder Radio. Heri bringes den glædelige nyhed, at det var lykkedes forbundsledelsen at gennemføre en hel ”Arbejder-Uge” i radioen som en mærkedag i den danske radiofonis historie.

Teknisk bistand

Den tekniske side af forbundets virksomhed var også fra starten meget vigtig. Medlemmerne havde mange problemer med deres modtagere, og der blev således i mange større klubber og alle kredse etableret laboratorier til at arbejde hermed.

I et enkelt år (1932-33) blev der således i ARF-klubberne gennemført 26 kursus med 413 deltagere, afholdt 103 foredrag med 7.902 tilhørere, 12 udstillinger med 32.150 besøgende, 7 besøg på radiostationer med 401 deltagere, 380 tekniske spørgeaftener med 1.375 deltagere, 2.096 laboratorieaftener med 6.728 besøgende, og desuden foretog forbundets teknikere undersøgelser og reparation af radiomodtagere hjemme hos medlemmerne i 6.840 tilfælde.

For at støtte klubbernes tekniske virksomhed afholdt fra 1931 ugekurser på Roskilde Højskole for klubbernes tillidsmænd og teknikere, hvor deltagerne gennem foredrag og tekniske øvelser blev bedre udrustede til denne virksomhed.

Den tekniske bistand var i årtier en vigtig del af den lokale klubvirksomhed, som det f.eks. fremgår af et bestyrelsesreferat den 2. juni 1942 fra klubben for Nybøl og Omegn i Sønderjylland:

"Det blev vedtaget at bekendtgjøre ved Generalforsamlingen, hvem der staar i vort lokale Støjudvalg, så hvis der eventuelt skulle ske noget i den Henseende, at Medlemmerne ved, hvor de skal henvende sig for at forebygge Forstyrrelser og Støj i deres Apparater".

Teknikerudvalg

Behovet for teknisk bistand, når der er problemer med radio- eller tv-apparaterne eller forbindelsen til kabel-net eller lignende, er fortsat gennem årene, og forbundet hjælper stadig med gode råd og vejledning gennem et særligt teknikerudvalg.

Det består i jubilæumsåret af *Sven Kristiansen, Ole Nielsen og Lasse Roesen*, der alle har mange års erfaringer på klub-og kredsplan med en sådan bistand til ARF-medlemmerne.

Også den tekniske bistand blev koordineret fra forbundskontoret i Rønnevejsgade, som her i 1930-erne med de to ansatte.

Radiovirksomheden ARAKO

Desuden blev der taget initiativ til etablering af radiovirksomheden Arbejdernes Radio Kooperation, ARAKO, til fabrikation af radioapparater til henholdsvis lokal- og fjernmodtagning. Andelstegning af ARF-forbundet og kreds- samt og afdeling i København og fra flere fagforbund-og foreninger samt kooperative virksomheder, gjorde det i september 1932 muligt at åbne den første ARAKO-forretning i Rosenørns Allé 11 i København.

Oprindelig havde man importeret radioer og sat et ARAKO-skilt på. Produktionen foregik til at begynde med i kælderen. Fabrikken producerede også højtaleranlæg og -vogne. Primært fremstillede man gode og billige radioer til arbejdere, men en enkelt 8-lampers luksusmodel blev det også til. Den var ikke nogen stor succes, der blev produceret ca. 250 stk.

Fra 1953 producerede man også en FM-forsats, der kunne eftermonteres i ældre radioer tilbage til 1944. Året efter kunne alle nye modeller leveres med FM.

Teknikere fra ARAKO blev endvidere meget benyttede som indledere og eksperter ved medlemsmøder i ARF-klubberne.

Fabrikken producerede ikke fjernsyn, det ville man ikke satse på. I stedet forhandlede man andre fabrikkers fjernsyn. I 1956 overtog Hovedstadens Brugsforening fabrikken, der dog lukkede 2 år senere. ARAKOs serviceafdeling fortsatte frem til 1992.

Forfatteren *Ole Hyltoft*, der er søn af ARAKOs direktør fra 1939-56, *Axel B. Petersen*, har i sin erindringsbog "Barn af partiet" givet en personlig skildring af den sørgelige afslutning både for virksomheden og dens energiske leder.

ARAKO og dets produktion blev mindet ved en særudstilling på Ringsted Radiomuseum i februar 2007 i samarbejde med bl.a. Arbejdermuseet og ARF. Her understregede museets leder, *Bjarne Nielsen*, at lige siden starten af ARF har også den tekniske bistand været en vigtig del af forbundets virksomhed over alt i landet.

ARAKO-udstilling ved en kongres i forbundet.

Hjælpefonds-indsatsen

Forbundet forstod tidligt behovet for at stille de forholdsvis dyre radioapparater til rådighed for ældre, syge og mindrebemidlede. Her kom Knud V. Jensens Mindefond således til at spille en vigtig rolle, ligesom der på kredsplan efterhånden blev taget fat også på denne sociale opgave.

Mange radiolyttere vil endvidere erindre indsamlinger til Dansk Radio Hjælpefond i forbindelse med morgennissernes underholdning i radio og tv ved juletid. Hjælpefondens havde sit virke allerede fra 1929, og formålet var at udlåne radio og senere tv til syge eller handicappede i trang.

I begyndelsen fik fonden sine midler fra overfrankering af licensopkrævningen, men i 1990'erne finansieredes aktiviteterne af giroindbetalinger fra folk, der ønskede at kvittere for morgennissernes underholdning. Organisationen forestod vedligeholdelsen af de udlånte fjernsyn, mens lånerne selv skulle betale licensen. Svigtende indsamlingsresultater betød, at fonden måtte lukke i januar 1996.

ARF ville gerne yderligere støtte denne opgave at stille radioer til rådighed for vanskeligt stillede medborgere, og da det var en betydelig opgave på landsplan, valgte forbundet at træde aktivt medvirkende ind i Dansk Radio Hjælpefond.

Gennem indsamlinger og bortlodninger samt salg af et særligt Hjælpefondsmærke blev der i årenes løb indsamlet betydelige midler til hjælpefonds-arbejdet. Forbundet deltog aktivt i denne indsats og sørgede for indsendelse af ansøgningsskemaer gennem de lokale klubber, i starten forsynet med en anbefaling fra den pågældende fagforening.

Ved ARF-kongressen i 1994 blev det således opgjort, at Dansk Radio Hjælpefond på daværende tidspunkt havde godt 3.000 farve-TV udstationeret hos ældre og syge, som ikke selv havde haft mulighed for at anskaffe et tv-apparat.

Forbundet var repræsenteret i fondens fordelingsudvalg, men dens formue slap efterhånden op i takt med dalende indtægter, så den måtte stoppe sit virke nogle år efter.

Både under og ikke mindst efter fondens virksomhed, er der desuden i ARF-klubber og kredse skaffet yderligere hjælpefondsmidler til indkøb og udlejning af radio- og tv-apparater til støtte for værdigt trængende herunder også sociale institutioner som bl.a. plejehjem.

Møde i Dansk Radio Hjælpefond om uddeling af radioapparater til værdigt trængende. Blandt deltagerne ses forrest fra venstre ARF-forbundssekretær Svend Christensen, statsminister H.C. Hansen, fhu. minister og formand for ARF's landskvindeudvalg, Fanny Jensen og yderst til højre ARF-forbundsformand, fhu. minister Ernst Christiansen.

Her ses et eksempel på støtten fra forbundets egen hjælpefond i 1982-83. Der var mange smil, da Tønder-klubben var i Højer for at videregive et farve-tv. Kreds- og klubformand Poul V. Loenhardt videregav det, og på billedet ses bl.a. også Orla Jensen, Martha Svendsen og Johannes Harboe fra klubbens bestyrelse.

Ansøgning

til

Knud V. Jensens Mindefond

Arbejdernes Radioforbund, Rømersgade 22, København K.,

om et Radio-Apparat.

Undertegnede andrager herved om at laane et Radio-Apparat, idet jeg erklærer mig bekendt med nedenstaaende Vilkaar for Laanet.

Jeg erklærer ligeledes at have udfyldt omstaaende Skema efter min bedste Overbevisning.

København, den 5/10 1939

L. Anders Poulsen
(Ansøgers Underskrift)

Vilkaar for Laan af Radio-Apparat.

1. Radio-Apparater udlaaes kun til ubemidlede Syge og Gamle, der opfylder Betingelserne for at kunne erholde Fritagelse for Licensbetaling. Fritagelse for Licensbetaling tilstilles kun i Tilfælde af kronisk Sygdom i Forbindelse med Ubemædthed, samt til Aldersrente- og Invalidiserentsnydere, der ikke bor hos Familie, som skønnes at kunne betale Afgiften.
2. Radio-Apparaterne tilstaaes som Laan, og Laantageren maa ved Apparatets Modtagelse underskrive en Erklæring med følgende Ordlyd:

»Undertegnede erklærer at have modtaget til Laans et Knud V. Jensens Mindefond tilhørende Radio-Apparat, hvilket Apparat jeg er ansvarlig for. Vedligeholdelse af Apparat og Antenne saavel som Fornyelse af Lamper og Batterier er Knud V. Jensens Mindefond uvedkommende. Naar de Forudsætninger, under hvilke jeg gratis har faaet Apparatet overladt til Brug, ikke længere er til Stede, er jeg pligtig at underrette Fondet derom og paa Forlangende tilbagelevere Apparatet, ligesom det selvfølgelig bliver at tilbagelevere af mine Paarørende, naar jeg afgaar ved Døden. Ved Bopælsforandring skal denne straks meddeles Knud V. Jensens Mindefond, Arbejdernes Radioforbund, Rømersgade 22, København K. Undlades denne Melding, forbeholder Hjelpefondet sig Retten til at inddrage Apparatet.

Jeg er bekendt med, at Udlaan eller Salg af Apparatet er ulovligt og ugyldigt.»

Denne Ansøgning skal anbefales af en Fagforening, Socialdemokratisk Forening eller af en Arbejdernes Radioklub.

Senest den 15. Oktober 1939 skal Ansøgningen være tilstillet den stedlige Arbejdernes Radioklub, der besørger Videreforsendelsen.

Vend 1

I 1939 ansøgte L. Anders Poulsen om at få et radioapparat stillet til rådighed gennem Knud V. Jensens Mindefond. Her ses ansøgningen, som skulle være anbefalet

SC . 88

1) Ansøgerens fulde Navn	Lars Anders Poulsen
2) Adresse (Gade, By, Amt)	Nansenvej 25 ^e
3) Fødselsaar og -dag	19-6-73 27-39
4) Livsstilling	Fhv. Jern og Betonarbejder
5) Familieforhold (gift, Enke, uforsørgede Børn o. s. v.)	Enkemand
6) Boe Ansøgeren alene eller sammen med Slægtninge eller andre?	Alene
7) Aarlig Indtægt, herunder Fribolig, Legater og lign.	Aldersrente Mdl 79 Kr 75 Jn
8) Har Ansøgeren nogen Formue eller anden Ejendom?	Nej 12 158
9) Helbredstilstand Sygdommens Art? Er Ansøgeren til Stundhed usædvanlig god? Hvis nej, hvilke hjælper Ansøgeren?	Sukkersyge 25 32
10) Foreningsforhold Medlem af a) Fagforening b) Socialdemokratisk Forening c) Arbejdernes Radioklub	Medlem Nr. 78 i Jern og Betonarbejdernes Fagforening 3de Kreds Nr. 22 Socialdemokratisk Valgforening
11) Særlige Forhold som taler for Andragendet	
12) Forefindes der elektrisk Lys? Hvilken Strømaart haves?	Jævnstrøm 110 Volt + Jævnstrøm 220 Volt Vekslestrøm 127 Volt + Vekslestrøm 220 Volt (Den Strømaart, der haves understreges)

Anbefaling

Jeg anbefaler på det bedste, at Ansøgeren
har en af de gode gamle Kammerater fra
den Gang, der spiler deres Arbejd af den
uspekterede for sig. Jeg vil
kun sige, ikke sig selv

Alfred Poulsen

af en fagforening, Socialdemokratisk Forening eller en ARF-klub- i dette tilfælde var det Dansk Arbejdsmands Forbund.

Lyttermeddelelser

Medens den organisatoriske kontakt med medlemmerne foregik via møder og kurser samt medlemsblade (se et senere afsnit) blev radioen også benyttet til en bredere orientering for lytterne om forbundets virksomhed, gennem de ugentlige lyttermeddelelser.

Fra 1926 og nogle år frem havde lytterorganisationernes repræsentanter adgang til at møde frem foran mikrofonen en efter en og fremkomme med medlemsmeddelelser om arrangementer m.v. samt opfordringer til indmeldelse i de lokale klubber eller foreninger.

Der kom dog mange indvendinger imod, at lytterne i en halv time skulle høre om alle de lokale arrangementer, så en ny aftale betød, at hver af de store lytterforeninger som ARF hver fik 6 minutter på hver sin aften om ugen-med regler fastsat af Radiorådet for deres indhold.

Lyttermeddelelserne fortsatte helt frem til 1990-erne, hvor DR-ledelsen ikke mere ville give plads til disse udsendelser, selvom lytterorganisationerne foreslog en ændret form med mere generelle oplysninger om deres virksomhed og syn på mediepolitikken fremfor information om lokale arrangementer og lign.

Ris og ros til programmerne

Helt fra starten af forbundet var en vigtig del af dens virksomhed at give interesserede lyttere mulighed for via deres radioklub eller forbund at give ris og ros til programmerne i Danmarks Radio.

I modsætning til de borgerlige lytterforeningers tidlige holdning til radioens programindhold, med ønske om beskrivelse af den bestående samfundsorden og frihed for bl.a. politiske holdninger, ønskede ARF som 1. krav til radioen den faktiske indførelse af alsidighed i programmerne og afskaffelse af censur.

Disse krav blev gennem årene dels fremført direkte fra forbundet til radioledelsen dels via repræsentanterne i Radiorådet og radioens programudvalg. ARF krævede at radioen skulle bruges til oplysning, til information, til uddannelse og først i 2. række til underholdning.

Det førte bl.a. til en række oplysende udsendelser, hvor fremtrædende kulturpersonligheder, politikere og ARF-repræsentanter medvirkede og dermed bidrog til at skabe den ønskede større alsidighed i radioens programindhold.

I 1926-27 lykkedes det således at få gennemført en række radioforedrag, hvor otte af dem var samlet i serien "Arbejderen og det industrielle samfund", og også de kommende år var arbejderen og dennes vilkår i centrum af de pågældende udsendelser.

En senere foredragsrække med titlen "Fag og fagfolk" –ligeledes på initiativ af ARF– indeholdt en omfattende beskrivelse af de forskellige fagområder og arbejdergrupper inklusive deres tilknytning til fagbevægelsen.

ARF havde som en del af den socialdemokratiske arbejderbevægelse dog ikke på noget tidspunkt programforslag af mere revolutionær art. Forbundets programpolitik var ikke et forsøg at skabe en proletarisk modoffentlighed eller tage magten over Statsradiofonien.

1926 - 1936
ARBEJDERNES RADIOFORBUNDS JUBILÆUMS-TOURNEE

KÆMPE-SHOW
med Fremvisning af Arbejdernes Radioforbunds nyoptagne
FILM
„DET TRAADLØSE VIDUNDER“,
der viser den danske
STATSRADIOFONI'S
Udvikling gennem 15 Aar.

REVY
23 Personer medvirker.

BAL
HELGE W. HANSENS Orkester.

ARF var også aktiv på filmområdet og kunne –som denne omtale viser– således på en jubilæums-turné i 1936 viste forbundets nyoptagne film "Det trådløse vidunder" om Statsradiofoniens udvikling gennem 15 år. Og så var der revy og bal bagefter!

Derimod krævedes der plads i radioen for arbejderbevægelsens interesseområder – arbejderklassen skulle have deres synspunkter frem i et omfang svarende til arbejderernes andel og betydning i samfundet – altså en legitimering af arbejderne og arbejderbevægelsen inden for det borgerlige samfund.

I en udtalelse fra forbundets kongres i 1937 blev det således præciseret:

”Den danske Radio skal være Demokratiets Radio. Den skal give et levende, livfuldt, aktuel billede af dansk Folkeliv i alle dets former. Kun derved når Radioen det høje mål virkelig at være F o l k e t s R a d i o ”.

I takt med forbundets hastige vækst og større indflydelse i radioråd og programudvalg sammen med Socialdemokratiets voksende indflydelse som Danmarks største parti, udviklede forbundets krav til programpolitikken sig til en bredere vifte af forslag om bl.a. programmer om sociale forhold og kulturelle emner, men stadig med en fastholdelse af legitime krav om radioens dækning af vigtige begivenheder inden for politik og lytterbevægelse.

Selvom forbundets officielle politik med hensyn til DR's programudvikling foregik på landsplan, med udtalelser fra forbundets forretningsudvalg eller hovedbestyrelse samt ved resolutioner fra repræsentantskaber og kongresser, var baggrunden herfor ofte en bagved liggende debat ude i klubber og kredse, hvor medlemmernes kritik af - og krav til programmerne blev fremført og videregivet til forbundsledelsen.

Som et eksempel skal her nævnes et uddrag af et bestyrelsesreferat fra Kolding-klubben generalforsamling på Industriforeningen den 18. januar 1937:

”Tekstilarb. Chr. Dahl forespurgte om man ikke kunde indsende en Klage over de elendige Programmer der bydes på for Tiden, hvortil formanden Fr. Frederiksen svarede, at der på Kredsmødet var vedtaget en Resolution og indsendt til Forbundet”.

Fremførelsen af ris og ros til programmerne har været- og er fortsat en vigtig del af forbundets virke – og kontakt med public service stationerne. Det er gennem de forløbne årtier blev indsamlet og fremført på mange måder. Således skaffede medlemsbladet Radio & TV Nyt en periode gennem spørgeskemaer aktuelle programkommentarer fra medlemmerne til viderebringelse til DR og TV 2.

Programdebatten fortsætter også i vore dage ved forbundets aktive repræsentation i public service stationernes forskellige kontaktorganer med lytter-seerorganisationerne bl.a. DR – Dialogforum centralt og regionalt.

ARF's hovedbestyrelse var endvidere samlet til 10 års jubilæumsfest i Aalborg. Stående i midten ses Knud V. Jensen og Peter Nørgaard.

Forsikringsvirksomheden

Selvom forbundet fra starten tilbød teknisk bistand og senere antenneforsikringer, kom der først for alvor gang i forsikringsvirksomheden, da fjernsynets tidsalder oprandt i 1950-erne, og der blev behov for billedrørsforsikringer.

-Igen var det troen på, at enighed og solidaritet gør stærk, der overbeviste tillidsrepræsentanter i klubber og kredse om nødvendigheden af at påtage sig den forøgede arbejdsbyrde som tillidsrepræsentanter også i billedrørsselskaberne. Det er samtidig en styrke at kunne slå fast, af billedrørsselskaberne ikke er en del af forbundet, men selvstændige organisationer, understregede forbundsformand Børge E. Nielsen således i et forord til Nordsjællands Billedrørsselskabs 25 års jubilæumsskrift i 1988.

Heri fortælles at præmieafgiften i 1964 var 6 kr for billedrør og højeste erstatning 350 kr, hvor tallene i 1988 var henholdsvis 65 kr og 3.500 kr. Det store opsving i antallet af policer kom i årene 1974/75 i forbindelse med indførelsen af farve-TV, hvor dette selskab havde 2.322 billedrørspolicer.

Det gav ARF stor medlemsfremgang de kommende årtier, da et medlemskab af forbundet var –og er – en betingelse for et forsikringsmedlemskab. Det lykkedes ikke fra starten at få dannet et landsdækkende forsikringsselskab, men i stedet en række regionale- og lokale selskaber, som fortsat eksisterer rundt om i landet.

Foruden dækning af billedrørsskader og andre skader ved tv-apparaterne har selskaberne gennem årene løst en række sociale opgaver gennem udlån af radioer og tv-apparater til værdigt trængende borgere og lokale institutioner.

Selskaberne har desuden aktivt støttet oplysnings-og agitationsvirksomhed til gavn for forbundet både organisatorisk og forsikringsmæssigt.

I takt med den tekniske udvikling (med afskaffelse af bl.a. billedrør) har selskaberne ændret tilbud til kaskoforsikringer og flere selskaber har ved sammenlægninger styrket deres arbejdsområde og kapitalbeholdning.

Forbundet har støttet denne udvikling bl.a. ved afholdelse af en forsikringskonference i Roskilde i 1995 med 66 deltagere, hvor repræsentanter for ALKA og DR orienterede om udviklingen inden for henholdsvis forsikringsområdet og de elektroniske medier.

På én af plancherne i denne udstilling i Nordjylland fortælles bl.a. at i 1969 var der 51.000 billedrørssforsikrede i ARF-tilknyttede selskaber mod 1.600 blot fem år tidligere.

Fra en udstilling i Nordsjælland med ARF-klubben i Hundested som deltager. Stående ses formanden for Nordsjællands Billedrørsselskab, Hans Jørgen Albeck.

En væsentlig del af klubbernes økonomiske baggrund

Kasserer i jysk kasko-og billedrørsselskab fortæller om denne virksomheds betydning

-Midtjyllands TV-kasko og billedrørsselskab har for Midtjyllandskredsen været en væsentlig del af klubbernes arbejde og økonomiske baggrund, fortæller selskabets kasserer gennem 20 år, *Jørgen Laursen*, Århus, som et godt eksempel på selskabernes betydning for forbundet:

-Med fjernsynets start var det virkelig nytænkning af bestyrelsesmedlemmer i den tid at starte forsikringsselskaberne, fortæller han.

-Der var virkelig behov hos medlemmerne og i forsikringsselskabets velmagtsdage var der med baggrund i, at klubberne også havde mange medlemmer, nåede forsikringsantallet op over tusinde tegnede forsikringer.

-Midtjyllandskredsen bestod af klubber i Aarhus, Skanderborg, Odder, Horsens, Silkeborg og Kjellerup. Hvad forsikringsselskabet angår var især Skanderborg-klubben særlig aktiv, hvilket ikke mindst skyldtes daværende kredskasserer – Kamma – som også styrede selskabet med sikker hånd.

-Vore forsikringer var attråværdige, hvad de for øvrigt stadig er. TV apparater var dengang teknisk set ikke så sikre som i dag, hvilket resulterede i mange skader. Administrationen af skader var omfattende, men det tog Kamma sig osse af. Ligeledes kontakten til de faste reparatører, som der var aftaler med, fortsætter Jørgen Laursen.

-Men skaderne var også med til at øge forsikringsbestanden, idet de gav god kontakt til forsikringstagerne og deres omgangskreds. I klubberne var der også velbesøgte bankospil, hvilket også blev udnyttet til nytegninger.

Jørgen Laursen – erfaren forsikrings-tillidsmand.

Råderum til investeringer

-Omsætningen var stor og det var muligt at have hjælpefonds i klubberne, som virkelig kunne yde god hjælp. Der blev også økonomisk råderum til at overveje investeringer, hvilket fik kredsbestyrelsen i firserne til at drøfte forslag om at købe en udlejningsejendom og oprette en stiftelse.

-Som sagt så gjort, der blev købt en udlejningsejendom på Silkeborgvej i Aarhus med 8 lejligheder og en butik. Der blev dog ikke oprettet en stiftelse, men udlejningen var naturligvis for medlemmer af kredsens klubber.

-Det var i de år, da medlemstal og forsikringer i antal kulminerede, siden er det ligeså stille blevet mindre, men kredsen/forsikringsselskabet driver stadig ejendommen, som jo er blevet et pænt aktiv for kredsen.

-I dag er der ikke så mange forsikringer og ikke så mange penge hverken hos selskabet, klubberne eller kredsen. Ikke mindst i kraft af ejendommen er vore forsikringer garanteret økonomisk, hvilket er væsentligt især ved nytegning af flerårige forsikringer.

-Den teknologiske udvikling har ændret hele billedet således, at billedrør ikke findes mere, og priser på TV er meget differentierede. Radio og DVD kan i dag også forsikres af medlemmerne, men konkurrencen fra de store forsikringsselskaber med TV forhandlerne som sælgere heraf, er stor.

-I dag er forsikringsselskabet med til at sikre en del aktiviteter for kredsen og kredsens klubber. Vi kan stadig leje lejligheder til vore medlemmer, såmænd mange flere end vi har mulighed for, hvilket jo blandt skyldes den centrale beliggenhed i Aarhus.

-Fremtiden – ja – den knytter sig jo i høj grad til fremtiden for hele vort forbund, slutter Jørgen Laursen, der også vil være kendt af forbundets tilidsrepræsentanter som en kyndig dirigent ved forbundets kongresser –og nu årsmøder.

Ejendommen på Silkeborgvej i Aarhus.

ARF's organisatoriske udvikling gennem årtier

Oprettelsen af forbundets kredsorganisationer med i alt 14 kredse, der skete på Århus-kongressen i 1930 var en vigtig og positiv beslutning ikke mindst i provinsen, hvor kredsene var aktive bag oprettelsen af stadigt flere lokale klubber. Det blev efterhånden nødvendigt med flere kredse for at opfylde de lokale behov, og ARF havde i en lang årrække 21 kredsorganisationer, som i jubilæumsåret er reduceret til 17 kredse.

Medens kredsenes virksomhed i starten meget omhandlede tekniske kurser, blev disse efterhånden afløst af mere organisatoriske kurser for klubbernes tilidsmænd, også med orientering om Danmarks Radio og senere om de elektroniske medier i det hele taget.

Virksomheden i de lokale klubber, der i mange år udgjorde ca. 120, har altid været en afgørende del af forbundets virksomhed med den direkte medlemskontakt og deraf følgende inspiration til arbejdet i kredse og på forbundsplan.

Forbundssekretær i en lang årrække, *Svend Christensen*, skildrer i forbundets 25 års jubilæumsskrift i 1951, udviklingen således:

-Ligeså forskelligeartede klubberne er i størrelse, ligeså stor forskel må der også blive i de foranstaltninger, klubberne året igennem lader afholde for medlemmerne. Den største klub (i København) har 22.000 medlemmer, den mindste har 13. I den lille klub må man med undren se på, hvad den store klub favner, medens storklubbenes medlemmer ikke ville kunne føle sig tilfredsstillet med de arrangementer den lille klub kan gennemføre.

Klubben i København kunne på den baggrund gennemføre mange aktiviteter som teaterforestillinger, festaftener, biografforestillinger, udflugter og rejser, besøg i Radiohuset og på radiostationer samt tekniske demonstrationer og tv-demonstrationer. Klubben havde på sit kontor i Rømersgade (det nuværende Arbejdermuseum) både ansat en bogholder og en agitations-sekretær, i 1951 henholdsvis Karla Madsen og Finn Louw.

Det bør tilføjes, at med den almindelige nedgang i medlemstallet, som forbundet – i lighed med andre folkelige organisationer – har oplevet de seneste årtier, er klubben i København nu sammenlagt med klubben i Kastrup og Rødovre, og kontoret er – efter nogle år med fælles adresse med forbundet i Vesterbrogade – blevet nedlagt. Lignende sammenlægninger af lokale klubber er sket mange steder i landet gennem årene, og forbundet omfatter i jubilæumsåret 38 klubber.

I februar 1946 aflagde en dansk delegation besøg i BBC's hovedkvarter i London for at takke for den britiske statsradiofonis udsendelser til Danmark under krigen. Delegationen, bestående af DR-direktør Frederik Jensen, ARI- og SLS-formand Peder Nørgaard samt radiorådsformand Julius Bomholt overrakte en stor kongelig porcelænsvase i en træboks fremstillet af et to tusind år gammelt tømmer. Gaven- og delegationen blev modtaget af BBC's bestyrelsesformand, Sir Allan Powell- og generaldirektør Sir William Haley.

1940-erne og tiden derefter

Mellem lytterorganisationerne var der gennem årene kæmpet om indflydelse på Danmarks Radio bl.a. hvad angik antallet af radiorådsmedlemmer. Men den tyske besættelse af Danmark skabte en situation, hvor der var brug for sammenhold, og allerede i oktober 1940 blev samarbejdet styrket ved oprettelsen af Danske Lytters Fællesforbund (senere SLS) med i alt 300.000 organiserede lyttere (se omtalen side 54).

Den nye situation blev også kommenteret ved ARF's første repræsentantskabsmøde efter besættelsen, den 10. november 1940, hvor forbundsformand, direktør Peder Nørgaard, berettede om virksomheden i Danmarks Radio det forløbne halvår.

Blandt deltagerne var radiorådets formand, Julius Bomholt, der ligesom ARF-formanden ikke lagde skjul på, hvad man havde gjort for at modarbejde tyskerne, så radioen ikke blev misbrugt til nazi-propaganda, hvad enten det blev kaldt "forståelsesforedrag" eller noget andet.

Blandt deltagerne var også daglig radioanmelder for "Social-Demokraten" den populære digter Harald Bergstedt, som bad om ordet og derefter komplementerede radiorådsformanden og forbundets repræsentanter i rådet, fordi de havde formået at gennemføre en god holdning over tyskerne.

-Det var jo meget og storartet, der var opnået i radiorådet, og det viste at der jo udmærket kunne opnås resultater ved at forhandle med tyskerne, fortsatte Bergstedt, der talte for et yderligere samarbejde med Tyskland, som nu var i færd med at skabe et nyt Europa, og det måtte Danmark være med i.

Som det bliver beskrevet i bogen "Radioen under krigen":

"Da Harald Bergstedt sluttede, var der dødsens tavshed. Vrede og afsky læstes på alle ansigter – og uro: Vi har altså en nazitilhænger blandt os.

En af mødedeltagerne, Ivan Hansen, Aarhus, gav efterfølgende på en særdeles kraftig måde udtryk for de almindelige følelser. Han protesterede i djærve ord mod Bergstedts udtalelser, som han betegnede som servilitet og spytslikkeri overfor magthaverne: -Vi har, sagde han til sidst, ikke noget med nazisterne at gøre, og vi ønsker ikke deres nye Europa.

Før Bergstedt havde samlet sig sammen, erklærede mødets dirigent, Ernst Christiansen:

-Nu har vi hørt Bergstedt tale om det nye Europa, og han har fået sit svar. Dermed er debatten herom standset, vi holder os til Arbejdernes Radioforbunds anliggender. Bergstedt var rasende forbitret over at være stoppet i sit forsøg på at smugle nazisme ind i denne arbejderorganisation og bebrejdede senere Ernst Christiansen, at han som mødets dirigent havde standset diskussionen.

Arbejdernes Radioklub i København havde statsminister Vilhelm Buhl som festtaler ved klubbens stiftelsesfest i 1946 og ses her med en meget ung festdeltager.

Han fik den kolde skulder i svaret fra Ernst Christiansen: -Jeg foragter dig, Harald Bergstedt, for du marcherer i femte kolonne !

Tilbagegang og atter fremgang

På både forbunds-kreds-og klubplan er der i årenes løb udført en stor informations- og agitationsindsats i kampen for nye medlemmer, ligesom der er gennemført en omfattende mødevirksomhed i de enkelte klubber og på kredsplan.

Forbundet har støttet med nye agitationsmaterialer af forskellig art samt deltaget med udstillinger bl.a. ved socialdemokratiske kongresser en stor - og velbesøgt særudstilling i Arbejdermuseet.

På kredsplan er der foretaget agitation og information ved store markedsfester og lokale arrangementer af forskellig art, ofte med brug af udstillingsmaterialer og campingvogne.

En særlig indsats blev gennemført for at få flere unge medlemmer af forbundet, gennem oprettelse af et særligt Ungdomsforum, der dog atter gik i stå efter en behjertet indsats fra flere sider.

”Folkets radio og tv”

Forbundets 75 års jubilæum i 2001 blev markeret med en stor og spændende udstilling, ”Folkets radio og tv”, i Arbejdermuseet i København, med et overflødighedshorn af gamle radio- og tv-apparater, hvor der også var lyd- og billedglimt til glæde for de besøgende.

Vikingskibet indgik i mange år i ARF's agitationsmaterialer, som her ved en udstilling sammen med andre agitationsmaterialer.

Her ses deltagerne i et ARF-opfølgningskursus på Esbjerg Højskole i 1985.

Forbundets organisatoriske virke herunder forsikringsvirksomheden og udlån af radio/tv-apparater til værdigt trængende blev også skildret i udstillingen.

I samarbejde med DR og TV 2 fortalte udstillingen samtidig om public service stationernes indsats for danske kvalitetsprogrammer og deres bud på fremtidens elektroniske medier.

Udstillingen blev åbnet af daværende IT- og forskningsminister Birte Weiss, der også sørgede for uddeling af forbundets jubilæumspriser til to radio/tv-medarbejdere.

Nyt kontor og navn

Forbundskontoret er i årenes løb flyttet fra Rømersgade til Skoubogade og senere til Vesterbrogade, alle i København, inden den nuværende adresse på Præstevænget i Ballerup, hvor den daværende forbundsformand Lea Rosfort, Rødovre, både passede kontoret og formandshvervet i en årrække, indtil begge hverv blev overtaget af den nuværende forbundsformand Anni Welander, Ramløse.

Ved kongressen i 2006, hvor Preben Sørensen ikke ønskede genvalg efter en 12 års formandsperiode, blev det samtidig vedtaget at ændre forbundets navn til ARF-Multimedier, for at markere forbundets brede interesse for alle digitale medier. Det blev samtidig forbundets sidste kongres, som siden er erstattet af årsmøder med repræsentanter for alle klubber og kredse.

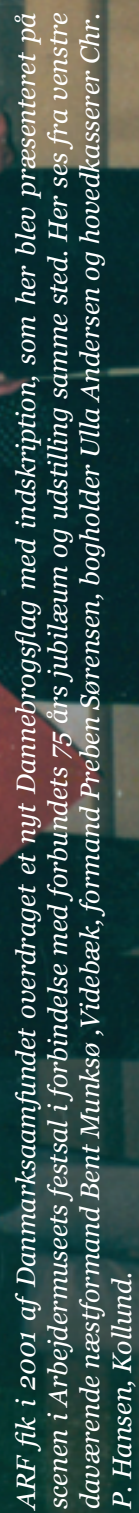
Som forbundets forretningsfører har gennem årene været ansat Svend Christensen, Bent Nilsson og Per Rasmussen med støtte fra en kontorassistent eller bogholder.

Nyhedsbrev

ARF –Multimedier følger med udviklingen og udsender nu et månedligt elektronisk nyhedsbrev til klubber og kredse til brug i deres kontakt med medlemmerne.

ARF-formand gennem 8 år, Lea Rosfort, Rødovre, forestod flytningen af forbundskontoret til Ballerup samt en nødvendig omlægning af den daglige administration.

Fra Arbejder-Radio til Radio & TV Nyt

En særlig og vigtig del af forbundets virksomhed gennem årene har været udgivelse af medlemsblade med aktuel orientering om de elektroniske medier og om forbundets egen virksomhed centralt, på kredsplan og i klubberne.

Fra april 1927 udgav forbundet sit eget programblad "Arbejder-Radio", der med forbundets daværende næstformand Peder Nørgaard og senere Ernst Christiansen som redaktør, foruden at give en fyldig ugentlig orientering med tekst og billeder om radioprogrammerne, også indeholdt artikler om forbundets holdning til programmerne og om virksomheden i Danmarks Radio.

Fra februar 1934 blev disse funktioner videreført af "Radio og Film" –et særligt radiotillæg, som den socialdemokratiske presse gratis lod følge med dets hovedorgan hver fredag.

Forbundet havde dog behov for et direkte meddelelsesmiddel til sine aktive tillidsfolk rundt i landet, og fra 1. oktober 1937 blev der hver måned udsendt bladet "Arbejderlytteren" gratis til alle klubbernes, kredsens og forbundets tillidsrepræsentanter.

Forbundsbladet spillede også en vigtig rolle under krigen. På grund af censuren havde bladet dog ingen mulighed for at meddele noget om tyskernes arrestation af forbundets ledere, Peder Nørgaard og Ernst Christiansen, i august 1943.

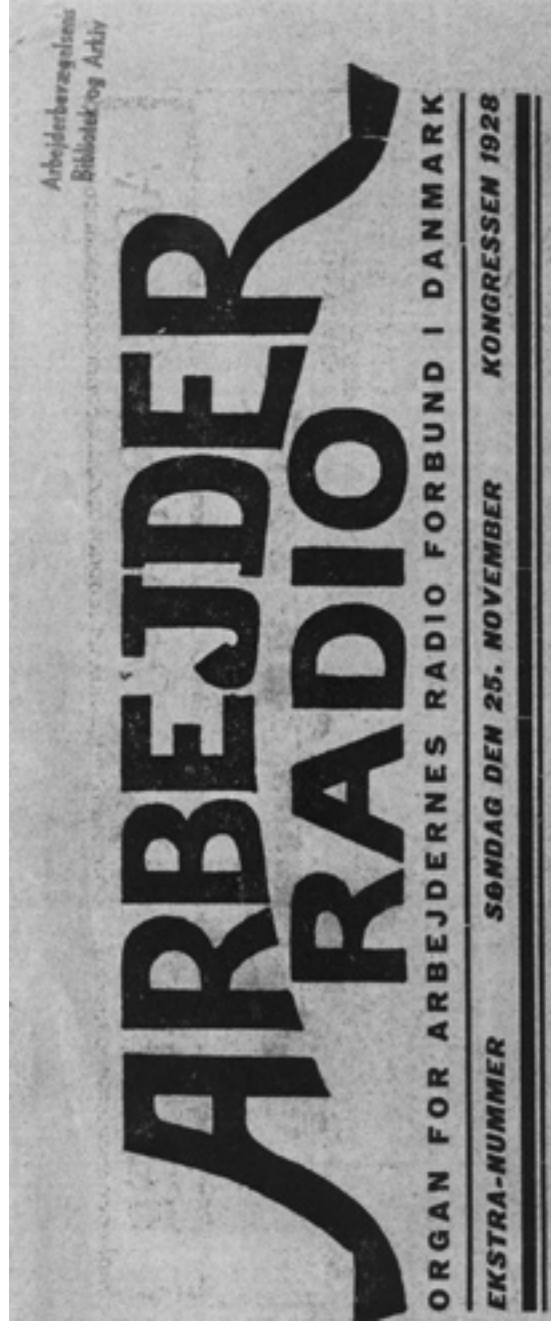
I bladets oktober-nummer stod kun følgende lakoniske sætning: "Efter at forbundsformanden og næstformanden er vendt tilbage til arbejdet".

Samme besked fik læserne af forbundets årsberetning for 1943, hvori det hed: "Om ledelsens forhold i årets løb bør nævnes, at såvel formanden som næstformanden i august-september for en tid var forhindret i varetagelse af deres funktioner".

Radio & TV Nyt

Bladet fortsatte de kommende årtier og tog senere navneforandring til bladets nuværende titel "Radio & TV Nyt" ved TV-mediets fremkomst. Fra at være et rent tillidsmandsblad er bladet gradvis udviklet til et medlemsblad for interesserede klubber og kredse med både aktuelt nyt om forbundets virksomhed, om udviklingen for de elektroniske medier og med omtale af virksomheden i kredse og klubber landet over.

Bladets redigering foretages af forbundsledelsen, som også sørger for dets distribuering med Post Danmark til læserne. Der lykkedes aldrig at gøre medlemsbladet obligatorisk, hvor enkelte kredse eller klubber i stedet har udsendt egne medlemsblade eller programmer med orientering om virksomheden i klub eller kreds.

RADIO & TV NYT

Internationalt samarbejde

Da radioen fik sit gennembrud i slutningen af 1920-erne, blev der samtidig skabt arbejder-lytterorganisationer i flere lande, som hurtigt fremkom med et fælles ønske om start af en Arbejder-Radio-Internationale (ARI), og dette fandt sted ved en konference i Berlin i september 1927, med ARF-formanden Knud V. Jensen og næstformand Peder Nørgaard som aktive deltagere. Konferencen vedtog eenstemmigt følgende manifest:

"I erkendelse af Radioens uhyre kulturelle og politiske Betydning i Klassekampen, besluttes det at stifte et internationalt Forbund for radiolyttere".

For at få de organisatoriske detaljer på plads nedsatte en kommission med Peder Nørgaard som formand, og Radio-Internationalen skulle ledes af en komité med repræsentanter for Tyskland, Tjekkoslovakiet og Østrig. Konference-deltagerne besøgte også den lokale arbejder-radioklubs lokaler samt overværede den store radioudstilling, der samtidig fandt sted i den tyske hovedstad.

Ved Internationalens 1. egentlige kongres i Prag tre år efter, blev Knud V. Jensen valgt til næstformand, og organisationens sekretariat placeret i Hilversum i Holland.

Kongressen opfordrede medlemsorganisationerne til at fortsætte deres kamp for program-indflydelse, for et særligt arbejderprogram i alle radioer den 1. maj og for en årlig international Arbejdernes Radiodag, med orientering om arbejderlytternes programønsker.

Diktaturets fremmarch i Mellemeuropa i 1930-erne ødelagde mulighederne for dette internationale samarbejde, og det var derfor en begrænset Internationale, som mødtes til konference i København i januar 1939 og blev budt velkommen af Knud V. Jensen, der i den mellemliggende periode var blevet formand for organisationen. Konferencen vedtog en resolution, hvori den alvorlige politiske situation i Europa blev kommenteret, og hvori ARI opfordrede alle demokratisk sindede organisationer i alle lande til at yde en organisatorisk indsats til fremme af en radiofoni i fredens, demokratiets og folkefrihedens tjeneste.

I efterkrigstiden fortsatte ARF sit nære samarbejde med broderorganisationer i Schweiz, Vesttyskland, Østrig og Holland, og det nordiske samarbejde blev udbygget ved en konference i september 1947 i Radiohuset i København med ARF i samarbejde med AOF og tilsvarende andre nordiske arbejder-oplysningsforbund.

Det internationale samarbejde gik i stå de kommende årtier, hvor de nationale radioforbund skulle klare yderligere opgaver i forbindelse med fjernsynets indførelse. Det danske EU-medlemskab og dets betydning for radio/tv-lovgivningen indgår gradvis i den hjemlige mediedebat også i ARF.

Glimt fra en EURALVA-konference i Barcelona.

Denne europæiske udvikling var baggrunden for gen-etableringen af et tættere samarbejde mellem en række lytter-seerorganisationer, som blev iværksat ved en konference i Paris i september 1989 med deltagelse fra syv europæiske lande.

Fra dansk side deltog Danske Lyttere-og Seeres Fællesforbunds forretningsudvalg bl.a. ARF-formanden Jens M. Jensen, og det var enighed om at etablere en ny fælles organisation "European Federation of TV-Viewers" med sekretariat i Paris. Fra dansk side blev tre lytterorganisationer tilmeldt, så man fik tre stemmer i forsamlingen.

Ny organisation – EURALVA

Ønsket om at få etableret en europæisk lytter-seerorganisation kom et stort skridt nærmere ved en ny konference i juni 1994 med den britiske broderorganisation VLV som arrangør og atter med Jens M. Jensen blandt deltagerne. Fra de 150 deltagere i konferencen blev der vedtaget en opfordring til bl.a. EU's Ministerråd om at arbejde for en bedre sikring af public service stationerne.

I februar året efter vedtog Fællesforbundet (nu SLS) et samlet dansk medlemskab af den nyeetablerede europæiske lytter-seerorganisation EURALVA (European Alliance of Listeners & Viewers Associations) med sekretariat hos VLV i London.

Organisationen talte fra starten medlemsorganisationer i Portugal, Spanien, Frankrig, Tyskland, Storbritannien, Finland, Norge og Danmark og fik senere tilslutning fra organisationer Ungarn og Italien, med lytter-seerorganisationer i Canada og Australien som støtte - medlemmer.

De fælles europæiske mediespørgsmål drøftes ved årlige EURALVA-konferencer i forskellige lande, og alle medlemslande sender et styrelsesmedlem, hvor det fra dansk side i mange år var SLS-og ARF-formand Preben Sørensen, som også fungerede som EURALVA's generalsekretær, til han afgik som ARF-formand.

SLS var således vært ved en EURALVA - konference i oktober 2007, der med 25 deltagere blev holdt i dengang nye DR-Byen på Amager med indlæg af bl.a. DR's daværende generaldirektør Kenneth Plummer, DR-lytterseerredaktør Jacob Molle-rup og professor Uwe Hasebrink, Tyskland.

Repræsentanter for EURALVA har endvidere deltaget i mediekonferencer i EU-og Europaråds-regi (hvor EURALVA har NGO-status) og med indlæg talt lytterne- og seernes sag. Organisationens har endvidere opnået høringsret i forhold til kommende forslag fra EU om de elektroniske medier.

EURALVA har i øjeblikket sekretariat i Barcelona og har ført en lidt tilbagetrukket tilværelse, men har bebudet en ny europæisk konference i Spanien i oktober 2016.

Fællesforbundet – SLS

Selvom der løbende var tale om et vist samarbejde mellem lytterorganisationernes repræsentanter i Radiorådet, var der samtidig en naturlig konkurrence mellem organisationerne om størst muligt medlemstal og deraf følgende indflydelse.

Med den tyske besættelse af Danmark fra 9. april 1940 blev der behov for et øget sammenhold om bevarelse af de danske programmer bedst muligt uden tysk indblanding.

For lytterforeningerne fik sammenholdet desuden sit udtryk i, at der oprettedes ”*Danske Lytteres Fællesforbund*”, hvori indtrådte alle de anerkendte lytterorganisationer. Organisationens formål var –med fuld bevarelse af de enkelte organisationers selvstændighed og holdninger- at skabe sammenhold og samarbejde om alle de spørgsmål, der var fælles.

Ved ARF’s repræsentantskabsmøde i november 1940 blev Fællesforbundet i en resolution hilst velkommen ”som en styrkelse af forbindelsen mellem den danske Statsradiofoni og Lytterne. I fællesskab vil de 300.000 organiserede lyttere virke for en folkestyret Radiofoni.”

Samarbejdet i Fællesforbundet fortsatte også efter krigen, og som et betydningsfuldt resultat heraf påbegyndtes i efteråret 1945 med støtte fra Statsradiofonien, udgivelsen af ”*Tidsskrift for Radio*” med en alsidig og fri behandling af aktuelle radio-spørgsmål.

Fællesforbundet talte en bred vifte af landsdækkende og centrale lytterseerforeninger og ændrede med fjernsynets indførelse navn til ”*Danske Lytteres- og Fjernseeres Fællesforbund*”.

I en ARF-håndbog i 1976 blev det således opgjort, at organisationen på det tidspunkt foruden KLF og ARF også omfattede Den Jydske Lytter-og Fjernseerforening, Dansk Lytter- og Fjernseerforbund, Odense Radioklub, Lytterforeningen Sydslesvig, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund samt Fjernseer Forbundet.

Det blev tilføjet, at der i den seneste tid var oprettet to nye lytterforeninger Aktiv Lytterforening og Socialistisk Lytterforening, men af ingen af disse var tilsluttet Fællesforbundet. Aktiv Lytterforening var dannet af daværende socialdemokratisk folketingsmedlem *Erhard Jacobsen* fra Gladsaxe-kredsen i protest mod ”de røde lejesvende” i Danmarks Radio, men organisationen havde trods stor offentlighed omkring dens virke, kun et kort levetid.

Samarbejdet mellem lytterorganisationerne er fortsat de efterfølgende årtier under navnet ”*Sammenslutningen af Danske Lytter –og Seerorganisationer*” (SLS) med bl.a. lovsikret repræsentation i Radio- TV-Nævnet og de regionale DR Dialog-

forum samt TV 2-repræsentantskaber. Organisationen er desuden medlem af den europæiske lytter-seerorganisation EURALVA på de danske organisationers vegne.

SLS har gennemført mediepolitiske konferencer bl.a. på Christiansborg og kurser for organisationernes tillidsrepræsentanter i DR-og TV 2-regi.

Godt samarbejde

SLS har gennem mange år også haft et tæt samarbejde med SLRTV (Sammenslutningen af Lokalradioer - og TV), med afholdelse af fælles møder og konferencer, ved henvendelser til Folketinget og politikerne om aktuelle mediespørgsmål, og ved gensidig deltagelse i organisationernes årsmøder rundt om i landet.

SLS har på skift sekretariat i de enkelte lytter-seerorganisationer, i jubilæumsåret i KLF Kirke & Medier, og tæller de nuværende tre nationale organisationer: KLF Kirke & Medier, EU-modstandernes Lytter-Seerorganisation og ARF-Multimedier.

Fra Danske Lytteres – og Fjernseeres Fællesforbunds 40 års jubilæum 1. oktober 1980 ses her fra venstre organisationens næstformand Poul Nielsen, Den Jydske Lytter- og Fjernseerforening, formanden Børge E. Nielsen, ARF, og 1. næstformand Villy Mølgård, KLF.

En del af arbejderbevægelsen

Som tidligere nævnt var både AOF og Socialdemokratiet aktivt medvirkende til starten af ARF, ligesom fagbevægelsen bl.a. ved økonomisk støtte, har været en positiv samarbejdspartner med forbundet de forløbne årtier.

Inden Arbejdernes Radio Forbund blev en realitet havde Arbejdernes Oplysnings Forbund (AOF) haft aktivt del af den første midlertidige radioledelse, og det var derfor naturligt at oplysningsforbundet blev direkte repræsenteret i ARF's ledelse, som medlem af forretningsudvalget.

De følgende årtier blev dette samarbejde videreudviklet bl.a. gennem gensidig repræsentation i organisationernes ledelser. I 1975 blev desuden oprettet et kontaktudvalg med radio-tv-spørgsmål som emne. Udvalget bestod af 8 medlemmer med to repræsentanter fra hver af følgende hovedorganisationer: LO, Socialdemokratiet, AOF og ARF, med den daværende ARF-formand Børge E. Nielsen som formand.

Helt frem til Socialdemokratiet formindskede sin hovedbestyrelse ved bl.a. at droppe repræsentationen fra andre organisationer herunder ARF, deltog ARF-formanden aktivt i partiets HB-møder og kongresser, med mulighed for at fremføre forbundets ønsker og krav til den aktuelle –og fremtidige politik for de elektroniske medier.

Også i jubilæumsåret er der en tæt kontakt med Socialdemokratiet - og med dets medieordfører i Folketinget, fhv. minister Mogens Jensen, som også er partiets næstformand, ligesom forbundet deltager i årlige kontaktmøder med partiets ledelse.

Støtten fra fagbevægelsen skete bl.a. ved et årligt tilskud fra LO til ARF's drift, som dog blev droppet i 1990-erne som et led i en sparerunde. Forbundets ledelse var endvidere aktive deltagere i mediekonferencer og kurser, arrangeret af fagbevægelsens organisationer centralt og regionalt.

Samarbejdet med kooperationen skete primært ved etableringen af ARAKO, med et tæt samarbejde mellem de to organisationer om denne fælles opgave, til virksomheden måtte nedlægges i 1956.

ARF var talrigt repræsenteret ved Socialdemokratiets kongresser som her i 1953. Fra venstre: M.N. Andersen, Aarhus, Peter Nørgaard, Svend Christensen og Vald. Laursen, Aarhus.

ARF-formand Børge E. Nielsen får her overrakt LO's Kulturpris i 1983 og blev hyllet af formanden, Knud Christensen og forsamlingen, for hans store indsats for forbundet.

Samarbejdet med DR og TV 2

Radio-og programråd

På forbundsplan er indsatsen for at få størst mulig medie-indflydelse fortsat ufortrødent.

I de efterfølgende årtier lykkedes det fortsat forbundet at sikre sig pladser i Radiorådet og senere i Danmarks Radio's bestyrelse bl.a. til de efterfølgende forbundsformænd *Børge E. Nielsen* og *Jens M. Jensen* – begge markante personligheder i ARF's historie.

Derpå sikrede ARF sig formandspladsen i efterfølgeren for Radiorådet: DR's centrale programråd, først ved daværende kredsformand og forbundets hovedkasserer *Chr. P. Hansen*, Kollund og senere ved daværende forbundsformand *Preben Sørensen*, København. Forbundet havde yderligere 3 repræsentanter i programrådet og et lignende antal medlemmer af TV 2's programråd.

I programrådet var også repræsentanter for en række kulturorganisationer, og der førtes en ofte livlig debat med DR's ledelse om public service virksomhedens udvikling og om programindhold, ligesom der løbende deltog repræsentanter for DR's forskellige afdelinger bl.a. DR Medieforskning, der kunne orienterede om den seneste udvikling.

Der blev samtidig etableret regionale amtsprogramråd, hvor ARF også var stærkt repræsenteret bl.a. med klubformand *Preben Andersen*, Gladsaxe, som formand for Københavns amts programråd og for samarbejdet mellem alle DR-programrådene.

DR Dagen

Efter ønske fra programrådene indførtes en årlig DR Dagen i Radiohuset og senere i DR Byen, hvor alle programrådsmedlemmer fra hele landet indbydes til et heldagesmøde med DR's bestyrelse og daglige ledelse.

Dette arrangement som fortsat gennemføres hvert år en lørdag i november – nu for medlemmerne af DR Dialogforum- bliver programpolitikken sat under debat, nyheder om de fremtidige programmer præsenteret, ligesom samarbejdet med rådene er en vigtig del af drøftelserne.

ARF har endvidere gennem årene støttet en positiv udvikling af lokale radio-tv-stationer, der specielt i en periode med finansiell støtte fra fagbevægelsen, oplevede en kraftig vækst mange steder i landet. Samarbejdet på dette område foregik endvidere – og foregår fortsat med stationernes fælles talerør SLRTV (Sammenslutningen af lokale radio-tv-stationer).

De regionale antsprøgramråds-
medlemmer mødtes også med DR's
centrale ledelse og medarbejdere,
som her i DR's studier i Århus i
1982, hvor et gruppearbejde her er
i fuld gang.

DR's centrale programråd i 2002, med rådsformanden, Preben Sørensen, ARF, med naumeskiltet. Yderst til venstre ses DR's informationschef, Søren Elmquist, som forbundet havde et mangedårigt godt samarbejde med.

Samarbejde med SAML

Forbundet har endvidere et godt samarbejde med SAML, der er en landsdækkende paraply-organisation for de ikke-kommercielle lokale elektroniske mediers landsorganisationer. SAML blev stiftet den 10. marts 2005. Formålet er at koordinere aktiviteterne blandt de deltagende landsorganisationer ud fra ønsket om at styrke de ikke-kommercielle lokale elektroniske mediers vilkår bedst muligt.

TV 2's etablering

Ved starten i 1988 af den nye landsdækkende tv-station TV 2 ændrede medie-landskabet for de danske elektroniske medier sig markant. Med TV 2's placering i den tidligere kvægtorvs-bygning i Odense blev det således fra starten markeret bl.a. gennem nyhedsdækningen, at der fandtes et Danmark uden for København.

Samtidig blev etableringen af de regionale TV 2-selskaber en yderligere konkurrent til DR's regioner, og der er i de forløbne års udvikling yderligere sket det, at medens TV 2 Danmark er omdannet til en ren reklame-kanal uden licens-indtægter, får de regionale selskaber fortsat licens-tilskud som en del af public service –medierne.

TV 2 regionerne blev desuden pålagt et tæt samarbejde med det omgivende samfund gennem regionale repræsentantskaber, hvor lytter-seerorganisationerne sikrede sig væsentlig indflydelse og desuden fik plads i TV2-bestyrelserne nationalt og regionalt. ARF har desuden ved aktivt medlemskab af regionale støtteforeninger bl.a. i TV2 Syd sikret sig yderligere indflydelse.

Mere frit valg

ARF-Multimedier har aldrig været - og er fortsat ikke - tilhænger af reklamefinansierede tv-kanaler, men forbundet har med beklagelse måttet konstatere, at i takt med hele den teknologiske udvikling er der kommet stadigt flere reklame-kanaler fra både ind-og udland.

I debatter med bl.a. politikere om mediepolitik, har forbundet gang på gang påpeget, at selvom flere danske tv-programmer sendes fra udlandet, bør der holdes striks øje med det antal minutter i sendetimen, hvor der sendes reklamer, og som der er gennemført EU-lovgivning for.

Forbundet arbejder endvidere kraftigt for, at lyttere-og seere får bedre muligheder for frit valg af radio-tv-stationer og således kun skulle betale for de kanaler man ønsker at modtage.

Både DR og TV 2 skal aflevere et årligt public service regnskab til Radio-og TV- nævnet, hvor det skal kunne påvises at de i lovgivningen fastsatte mål for stationernes programvirksomhed også er blevet opnået.

ARF-hovedkasserer og klubformand *Peter C. Madsen*, Kolding, er SLS's repræsentant i nævnet, der løbende følger hele udviklingen for de elektroniske medier og har mulighed for at gribe ind, hvis lovgivningen ikke bliver overholdt.

TV 2's hovedsæde, det tidligere
Kvægtorv i Odense.
Foto: Ebbe Rosendahl / TV 2

Lytter-seerredaktører

Først DR og nogle år senere har TV 2 etableret en serviceordning med en særlig lytter-seerredaktør, ansat af stationernes bestyrelser og uafhængig af den daglige ledelse. Redaktørerne behandler tusinder af klager fra brugerne bl.a. ved videregivelse til de pågældende afdelinger samt ved større principalsager, hvor resultatet af overvejelserne også bliver offentliggjort. Redaktørerne udsender endvidere en årsberetning.

Lytter-seerorganisationerne har hilst ordningen velkommen fra starten og har ofte lytter-seerredaktørerne som indledere dels ved dialogmøderne på centralt hold dels ved egne møder og kurser i organisationerne.

Dialogforum –og møder

Den borgerlige regering nedlagde i 2001 DR-programrådene både centralt og regionalt, som blev delvis erstattet af regionale DR Dialogforum, hvor lytter-seerorganisationerne sikrede sig 4 pladser i hvert forum, og hvor Preben Sørensen i en periode var formand for DR Københavns Dialogforum.

Lytter-seerorganisationerne havde desuden et positivt samarbejde med Det ny Public Serviceråd, som erstattede det officielle råd af samme navn etableret af den socialdemokratiske regering, som ligeledes blev nedlagt af den borgerlige regering.

Rådet, der havde multikunstneren *Bjørn Nørgaard* som formand, nedlagde sig selv i 2011 og udgav samtidig en hvidbog om dens indsats og om udviklingen for public service stationerne.

På forslag fra bl.a. rådet er der efterfølgende gennemført offentlige høringer af både DR og TV 2 om deres programpolitik, medens lytter-seerorganisationerne – som fastslået i den pågældende medielovgivning- desuden har mindst to dialogmøder årligt med de to medievirksomheder på centralt plan.

Lytternes- og seernes daværende redaktør i DR, Jacob Møllerup, fortalte ved ARF-årsmødet i 2015 om sin mangesidige virksomhed. Han blev senere afløst af Jesper Tørmann.

Ved disse dialogmøder bliver lytter-seeorganisationerne grundigt orienteret om udviklingen for henholdsvis DR og TV2 Danmark med dels generelle oplæg af virksomhedernes chefer dels med aktuel orientering fra enkelte afdelinger, ligesom repræsentanterne uddeler ros og ris til programmerne.

Interesserede medlemmer har også fået mulighed for at deltage i det særlige DR-Panelet, hvor man bl.a. via spørgeundersøgelser over Internettet bedømmer enkeltprogrammer eller kanaler i DR-regi.

DR's bestyrelse har i dag repræsentanter udpeget af bl.a. Socialdemokraterne, hvor man i en årrække har udpeget medieeksperter i stedet for repræsentanter for lytter-seeorganisationer som ARF-Multimedier. Kontakten med disse repræsentanter er meget beskeden, og ARF's indflydelse udøves i stedet gennem andre kanaler, som DR Dialogforum centralt og lokalt, og TV 2 Danmark's dialogmøder centralt og via TV 2's regionale repræsentantskaber og bestyrelser.

DR's bestyrelse

DR ledes af en bestyrelse på 11 medlemmer, som vælges for en periode på fire år. Tre medlemmer, heriblandt formanden, bliver udpeget af kulturministeren, seks af Folketinget og to af medarbejderne i DR.

Bestyrelsen er DRs øverste ledelse. Bestyrelsen har det overordnede programansvar og ansvaret for, at de bestemmelser for DRs virksomhed, der er fastsat i loven og bestemmelser fastsat i medfør af loven, bliver overholdt. Bestyrelsen fastsætter de almindelige retningslinjer for DRs virksomhed og ansætter generaldirektøren og øvrige medlemmer af DRs direktion.

DRs bestyrelse for perioden 2015-2018:

- Michael Christiansen (formand – udpeget af kulturministeren)
- Nanna Kalinka Bjerke (udpeget af kulturministeren)
- Dan Boyter (udpeget af kulturministeren)
- Trine Gregorius (udpeget af Socialdemokraterne, næstformand)
- Lars L. Nielsen (udpeget af Radikale Venstre)
- Line Barfod (udpeget af Enhedslisten)
- Torben Dalby Larsen (udpeget af Venstre)
- Katrine Winkel Holm (udpeget af Dansk Folkeparti)
- Dennis Nørmark (udpeget af Liberal Alliance)
- Stig Paulsen (valgt af DRs fastansatte medarbejdere)
- Hanne Ried Larsen (valgt af DRs fastansatte medarbejdere)

TV 2 Danmarks bestyrelse

Mediekoncernen TV 2 DANMARK A/S ledes af en bestyrelse på ni medlemmer. Seks medlemmer er udpeget af kulturministeren, og tre medlemmer (medarbejderrepræsentanterne) er udpeget af medarbejderne på TV 2.

Bestyrelsen er sammensat af personer, der tilsammen repræsenterer mediemæssig, juridisk, økonomisk og ledelsesmæssig indsigt, herunder også i forhold til kul-

turelle institutioner. Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse og fastsætter de almindelige retningslinjer for mediekoncernen TV 2s landsdækkende virksomhed. Formandskabet er bestyrelsens primære kontaktled til direktionen. Bestyrelsen vurderer løbende de væsentligste opgaver i relation til den finansielle og ledelsesmæssige kontrol med selskabet.

Formand

Lars Liebst. Bestyrelsesformand siden 2007. Administrerende direktør, Tivoli A/S.

Næstformand

Merete Lundbye Møller. Næstformand siden 2012. Advokat og partner i Sunstone Capital

Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Bjørn Erichsen. Bestyrelsesmedlem siden 2012. International tv-ekspert.

Louise Gade. Bestyrelsesmedlem siden 2012. Vicedirektør Human Resources, Aarhus Universitet.

Annette K. Olesen. Bestyrelsesmedlem siden 2012. Filminstruktør.

Palle Smed. Bestyrelsesmedlem siden 2010. Kommunikationsrådgiver.

Medarbejderrepræsentanter

Jørgen Badstue. Bestyrelsesmedlem siden 2008. Logistikchef.

Niels Brinch. Bestyrelsesmedlem siden december 1999. Journalist.

Per Christiansen. Særlige kompetencer i relation til TV .

Mere dansksproget tv

Både overfor DR og TV 2 har forbundet gennem årene krævet mere dansksproget tv, og her er en positiv udvikling på vej –støttet op af de stadig flere tv-kanaler.

TV 2-kanalerne sendte således i 2015 tilsammen 24.049 timers dansksproget tv – det højeste nogensinde for en dansk mediekoncern, og en fremgang på næsten 6.000 timer i forhold til 2014. Heraf var godt 1.500 timer samsending, hvor TV 2 udsendte nyheder eller sport sammen med henholdsvis TV 2 NEWS eller TV 2 SPORT. De regionale udsendelser er ikke medregnet.

Radio24syv –en nyskabelse

Radio24syv er en privatejet, licensfinansieret, public service-radio, der sender taleradio. Baggrunden er, at i 2010 indgik den daværende regering og samarbejdspartnere en medieaftale for perioden 2011-14, som indeholdt en beslutning om, at FM4 (hvor DR tidligere sendte P2) skulle sendes i udbud, som en licensfinansieret nyheds- og kultur-orienteret public service-kanal. På denne måde skulle der skabes reel konkurrence om public service på radioområdet.

Radioen skal sende satire og debat hver dag og mindst 20 timers kulturprogrammer og 30 timers aktualitet om ugen. Yderligere kræves der 2 timers nyheder om dagen, der skal sendes hver time døgnet rundt i udsendelser af 5 minutters varighed, produceret af en selvstændig redaktion. Berlingske Media og People Group dannede sammen selskabet Berlingske People A/S, som fik sendetilladelse til Radio24syv på FM4 fra 1. november 2011 til 31. oktober 2019.

Her ses DR's daværende bestyrelse under Høns Paaschburgs formandskab. Forrest til venstre ses ARF-formand Jens M. Jensen.

Jeres arbejde er mere vigtigt end nogensinde

Af Mogens Jensen, næstformand og kultur-og medieordfører for Socialdemokraterne

Socialdemokratiet og ARF er født og opvokset af den samme bevægelse og vision.

På vegne af Socialdemokratiet, er det mig derfor en stor fornøjelse at kunne ønske jer tillykke med 90-års jubilæet. Igennem 90 år, har I ført en utrættelig kamp for at sikre et godt medieindhold til danskerne. Det er I lykkedes med, og det har haft en historisk betydning for medieudviklingen i Danmark.

På trods af, at lytter- og seerorganisationer er udfordret af en dalende tilslutning blandt de unge, er den opgave I løser ikke blevet mindre vigtig. Derfor undres jeg også over, at der ikke er flere danskere, som engagerer sig i, hvad der produceres og tilbydes af medieindhold, herhjemme. For det er vigtigt med et godt dansk medieindhold, og det behov er ikke blevet mindre med tiden.

Foruden at kæmpe for et godt dansk medieindhold, har I også altid bidraget til debatten om public service i Danmark, og jeg er glad for at I fortsat kæmper for at bevare den danske public service model. En model, hvor vi er fælles om at finansiere kvalitetsmedieindhold til alle danskere.

Desværre er der borgerlige kræfter der kæmper imod, men vi stoler på jeres indsats, der i de seneste 90 år har kommet alle danskere til gavn, og jeg føler mig tryk ved, at I også i de mange kommende år vil fortsætte det gode arbejde.

Jeg glæder mig til et fortsat godt samarbejde.

Endnu engang tillykke med jubilæet.

Mogens Jensen, fhv. minister og M.F.

90 års parløb for stærk dansk public service

Af Maria Rørbye Rønn, Generaldirektør i DR

Siden det statslige mediemonopol for 90 år siden sendte radio gennem æteren til hele Danmark, har vi fået en overflod af medietilbud og nye digitale løsninger – mange som vi slet ikke kunne have forestillet os dengang, det hele begyndte. Det gode public service-indhold er stadig i hjertet af alt, hvad vi laver her i DR, men vi skal samtidig være i stand til at gribe mulighederne i den digitale forandring. For der er ikke tale om science fiction og gætterier for fremtiden. Det er forandringer, vi mærker lige nu og her i DR, og jeg er sikker på, at I også mærker dem.

ARF-Multimediers historie er i sig selv et interessant kapitel i den danske mediehistorie, og den afspejler på flere måder også DRs historie. I begyndte som de aktive og engagerede radiolyttere, siden blev I både Iytere og seere, og nu er det nok mest rammende at kalde jer mediebrugere. Men ikke en selvfølge andre steder i verden. Men det er vigtigt, fordi det bidrager til, at der ikke er store befolkningsgrupper, som hægtes af samfundsdebatten. Det giver os en mulighed for at skabe kulturelle fællesskaber med adgang til kunst og kultur - og for at tilbyde kritisk, uafhængig og troværdig journalistik til hele befolkningen. Vi kan udfordre gængse holdninger om samfundet, skabe åbenhed og tolerance mellem samfundsgrupper og belyse samfundets udfordringer og mulige løsninger.

I DR har vi i det hele taget fokus på at være til for danskerne og være relevante – men også på at lytte til de mange holdninger, der er til, hvad public service kan og bør være. Vi lytter blandt andet for at få nye input og for at blive udfordret. Så jeg er glad for, at der er en tilbagevendende debat om public service og om DR. Den som også I bidrager til.

Børnekultur og digital dannelse

Et emne, jeg selv mener, det er vigtigt at sætte fokus på, når vi diskuterer DR og public service, er børnekultur og digital dannelse. Vi har en fantastisk dansk tradition for børneindhold af høj kvalitet. Den tradition skal vi værne om. Det handler om at præsentere børnene for et verdensbillede, de kan genkende og spejle sig i. Det handler om at tilbyde dem oplevelser, leg, fantasi og læring – men også om at tage dem og deres virkelighed alvorligt. Og så handler det om at støtte en generation af forældre, som står overfor en række nye udfordringer, når det gælder deres børns medieforbrug.

En stærk børnekultur er afgørende, hvis vi gerne vil have, at vores børn lærer at tænke selvstændigt, forholde sig nysgerrigt og kritisk til den verden, de er en del af og i det hele taget vokse op og blive kreative, tolerante og demokratisk sindede

samfundsborgere. Den opgave vil vi gerne være med til at løfte i DR, og til at sikre at de nye generationer får en digital dannelse, som rusten dem til en medievirkelighed, som er markant anderledes, end den der var for bare 10 eller 20 år siden.

Et andet emne, der også debatteres, er bredden i public service-tilbuddet. Hvorfor al denne folkelighed? Men man glemmer, at det brede og alsidige programtilbud faktisk er afgørende for DRs evne til at samle befolkningen. Og at netop evnen til at samle befolkningen er en forudsætning for, at DR kan sætte vigtige spørgsmål til debat i hele befolkningen. Det brede tilbud er med andre ord med til at sikre en folkelig forankring.

Vi skal stadig levere dybdeborende og uafhængig journalistik, gode debatprogrammer og tankevækkende dokumentarer. Men vi skal også have programmer, som inspirerer og taler mindst ligeså meget til hjertet som intellektet – uanset om det er programmer om 'Rigtige mænd', 'Unge fiskere' eller et portræt af livet i en lille frisørsalon på Nørrebro, hvor man interesserer sig for hinanden på en måde, mange af os kunne lære noget af.

Værd at dele med vennerne

Essensen af DRs strategi for de kommende år er, at alt vores indhold skal være værd at dele med vennerne, værd at debattere, værd at have en holdning til og værd at være fælles om. Det er et udtryk for, at lyttere, seere og brugere - børn såvel som voksne - i stigende grad udnytter de digitale muligheder for at dele indhold og dermed også, at vi i DR bliver ligeså ambitiøse med vores digitale tilbud, som vi er med vores radio og tv-indhold. Jeg er ikke sikker på, at DR har det samme antal traditionelle flow-tv-kanaler - som vi kender dem nu - om 5-10 år. For vi kan allerede nu se, at vores brugere streamer, podcaster og deler på livet løs. Og de gør det præcis, når det passer dem.

Det er en meget moderne tilgang til vores indhold set i forhold til dengang, hvor det handlede om, hvorvidt man havde adgang til en radio eller et tv-apparat. Ja, dengang var udfordringerne nogle helt andre. At udlåne radio- og tv-apparater og i det hele taget rette omtanke mod de, der havde brug for ekstra hjælp eller vejledning for at få adgang til radio og tv – sådan som ARF-Multimedier har gjort gennem tiden – er for mig en meget beundringsværdig og inspirerende arv, som I stolt kan se tilbage på.

Det at få alle med og nå ud til alle er en værdi, vi ikke må glemme i en tid, hvor de "gamle" distributionsplatforme som trykte aviser, fm-radio og flow-tv erstattes af nye netbaserede medieplatforme. Derfor har vi i DR også fortsat fokus på at sikre tilgængeligheden af vores programmer, at vi skal være til stede i hele landet, og at vi skal fortsætte med at styrke dialogen med vores interessenter – herunder også vores engagerede lyttere, seere og brugere.

Fortsætte vores parløb

Derfor vil jeg også runde af med et oprigtigt ønske om, at jeres forbund vil blive ved med at arbejde med det samme engagement, og at vi vil fortsætte vores parløb mange år fremover.

Uanset benævnelse så har I holdt fast i det aktive og engagerede, som står uforandret her ved jeres 90 års jubilæum.

Her fra DR skal der lyde et stort tillykke og ikke mindst en tak for jeres indsats for brugerindflydelse på de danske public service radio- og tv-stationer. Vi har haft 90 års parløb, som jeg ser frem til at fortsætte. Debatten om public service har altid været – og er stadig – utrolig vigtig.

Generaldirektør Maria Rørbye Rønn.

Tillykke med fødselsdagen - og tak for gode debatter

Af Merete Eldrup, TV 2s administrerende direktør

Noget af det bedste, jeg ved, er at møde og diskutere tv-programmer med engagerede seere og brugere.

Det fungerer allerbedst, når der er tale om seere, der rent faktisk har set det program, de udtaler sig om. Det burde være en selvfølge, men sådan er det ikke altid, for jeg møder jævnligt personer, der kritiserer et program, de aldrig har set, men kun har læst eller hørt om.

Og det går endnu bedre med snakken, når diskussionspartneren kan være med til at sætte programmet i sammenhæng med andre udsendelser - og når jeg og min diskussionspartner har interesse for og kærlighed til public service.

Den slags debattører møder jeg bl.a. i de faste dialogmøder, TV 2 har med lytter- og seerorganisationerne, herunder ARF Multimedier. Her mærker jeg engagement, gejst og lyst til at diskutere public service. Og det er både interessant og fornøjeligt - også selv om vi ikke altid er enige.

Hos TV 2 handler public service-programvirksomheden om at styrke danskernes engagement i udviklingen af samfundet og om at have betydning og relevans for danskerne i deres hverdag.

Og det gælder både på tv, tv2.dk, streaming og på de sociale medier, hvor programmerne også skal have liv og mærkes.

Derfor har vi mere fokus på nyheder, debat, dokumentar og faktaprogrammer end nogensinde tidligere. På både TV 2 og TV 2 NEWS.

Derfor har vi fokus på dansksproget indhold - endnu mere end tidligere. TV 2 den hovedkanal, der sender mest dansksproget tv og flest nyhedsudsendelser, og TV 2 er den kanalfamilie, der sender flest dansksprogede timer.

Derfor laver vi events som Knæk Cancer, Charlies Hjertegalla og Smid Tøjet Danmark, hvor vi oplyser og engagerer danskerne i indsamling i en god sags tjeneste.

Derfor har vi fokus på dansk sport - og derfor skaber vi fælles historiefortælling i flere, nye danske fiktionsserier. Og alt dette går faktisk - sagt i al beskedenhed - rigtig godt for os på TV 2.

Nye udfordringer

Vi har gennem de senere år fået nye udfordringer, som vi har fælles med alle andre medier og med jer i lytter- og seerorganisationerne. Seerne og brugerne flytter som bekendt en del af deres forbrug af levende billeder til digitale medier - og vi skal med.

Hos TV 2 er digital transformation overskriften for vores arbejde i disse år. Samtidig med at vi skal fastholde høj kvalitet og masser af dansk tv på vores tv-kanaler, skal vi have endnu flere engagerede brugere på de digitale platforme - på tv2.dk, web-tv, TV 2s apps, TV 2 PLAY og sociale medier. Og disse platforme skal tilbyde en direkte vej ind i TV 2s programunivers.

Forbrugerne bestemmer i dag selv hvor, hvornår og hvordan de ønsker at modtage deres tv-indhold. I denne omskiftelige medievirkelighed ønsker TV 2 fortsat at spille en fremtrædende rolle. Vi vil fortsat engagere danskerne i samfundet med indhold af høj kvalitet og på de platforme, danskerne anvender.

Så når vi igen mødes til gode diskussioner om TV 2 og public service, tager vi også en runde om, hvorvidt det lykkes tilstrækkeligt godt at brede indholdet, debatten og engagementet videre ud på de digitale medier.

Hjertelig tillykke med fødselsdagen.

Administrerende direktør Merete Eldrup, TV 2 Danmark

”Vi vil fastholde det brede public service begreb til gavn for licensbetalerne”

10 spørgsmål - og svar om ARF-Multimediers opgaver før, nu og i fremtiden

-ARF blev startet for at sikre en mere folkelig indflydelse på Danmarks Radio som public service station. Er det lykket set i et historisk perspektiv?

-Set i et historisk perspektiv, er det lykkedes at bevare et bredt public service begreb, men der skal fortsat kæmpes. Foreningen Danske Medier, de trykte og kommercielle medier i øvrigt forsøger til stadighed at begrænse/indskrænke det brede public service begreb. Det er forbundets mål, at bevare så bredt et public service begreb som muligt og tilgængeligt på alle elektroniske platforme, svarer forbundsformand Anni Welander indledningsvis i denne samtale i anledning af forbundets 90 års-jubilæum.

Forbundsformand Anni Welander.

-ARF har gennem medlemskab af Radioråd, DR's bestyrelse, programråd og amtsprogramråd, senere Public Service Råd og nu gennem dialogmøder centralt og Dialogforum regionalt, søgt aktiv indflydelse på DR's programpolitik.

-I dag har lytter- og seerorganisationerne ikke medlemskab af Radiorådet i DR eller bestyrelserne i TV2 og Radio 24syv. Til gengæld er organisationen godt repræsenteret i DR's regionale Dialogfora, hvor lytter og seerorganisationerne forlods har 3 medlemmer. Endvidere er man, ved hjælp af de lokale klubber godt repræsenteret i de regionale Tv's bestyrelser og repræsentantskaber.

-Gennem de nævnte fora har lytter og seerorganisationerne gode muligheder for aktiv indflydelse på programpolitikken, endvidere kan der gennem høring øves aktiv indflydelse gennem de 4 årlige møder med direktionen i hhv. DR og TV2.

-Er det lykket og hvordan ser fremtidsmulighederne ud ?

Lytter- og seerindflydelsen er i dag fastsat i Public service kontrakterne for såvel DR som TV2, så stort set må det siges at være lykkedes med den indflydelse organisationen har. Men farer lurer i det faldende medlemstal i foreningslivet generelt, som også påvirker ARF.

-Forbundet har fra starten af TV 2 sikret sig indflydelse både centralt ved dialogmøder og ikke mindst regionalt ved medlemskab af bestyrelser og repræsentantskaber samt via støtteforeninger. Er der fortsat opgaver at løse i kontakten med denne stadig mere kommercielle station?

-Som nævnt har ARF fortsat stor indflydelse gennem dialogmøderne og repræsentationen i de regionale TV stationer. Vi finder det fortsat vigtigt, at denne repræsentation bevares, for der har vi mulighed for at fastholde det brede public service begreb og regionalt den lokale forankring. Men lige så vigtigt er det, at bevare en bred kontakt til lytterne og seerne, for kun her igennem kan vi varetage licensbetalernes interesser, understreger Anni Welanders.

Der eksisterer fortsat lokale radio/tv-stationer med statstilskud. Er ARF interesseret i at støtte denne udvikling og hvordan?

-Ja, ARF er meget interesseret i at fastholde støtten til de lokale ikke-kommercielle radio og TV-stationer, og har haft indflydelse på lovgivningen omkring nyordningen for disse tv-stationer. Nu arbejdes der for at der sker en regulering af radioområdet, med færre radiostationer, med forbedrede tilskudsmuligheder og styrket indhold.

-ARF er især interesseret i at styrke public acces muligheden hvorigennem alle borgere får mulighed for at komme til orde.

-ARF har fra starten i 1926 lagt stor vægt på at få indflydelse på mediepolitikken for de elektroniske medier - altid i et samarbejde med Socialdemokratiet og den øvrige arbejderbevægelse bl.a. AOF og fagbevægelsen.

-ARF finder det fortsat vigtigt med samarbejdet i arbejderbevægelsen omkring de elektroniske medier, og er fortsat repræsenteret i Socialdemokratiets medieudvalg. Desværre har fagbevægelsen skilt sig ud fra ARF og gået sine egne veje, men der arbejdes fortsat på at finde et grundlag for samarbejde, idet vore interesser på mange måder er sammenfaldende.

-Er det fortsat en opgave for forbundet ?

Der påhviler fortsat ARF en stor opgave i at samarbejde med organisationerne.

-Som andre samarbejdspartnere findes SLS og EURALVA på henholdsvis nationalt -og europæisk niveau. Er der fortsat opgaver, der bedst kan løses ad disse veje ?

-Gennem samarbejdet med de øvrige landsdækkende lytter- og seerorganisationer i SLS har ARF opnået stor indflydelse. Vi tror på fortsat at trods forskellige formålsparagraffer, er der mere der binder disse organisationer sammen end der skiller. Gennem samarbejdet kan vi styrket tilkendegive vore fælles holdninger til mediepolitikken og øve indflydelse på kommende lovgivning og medieaftaler.

-SLS består i dag af ARF-Multimedier, KLF Kirke og Medier samt Kik og Lyt, EU modstandernes Lytter-Seerforbund, idet Katolsk Medieforum i 2016 er blevet fusioneret med KLF.

-Gennem EURALVA, som er den europæiske mediesammenslutning, søges indflydelse på den lovgivning, der flyder fra EU og får indflydelse på den danske mediepolitik. Samarbejdet i EURALVA er dog p.t. svagt, hvorfor der gennem SLS søges direkte indflydelse via vore EU -politikere.

På baggrund af den tekniske udvikling med stadig flere digitale platforme forsøger andre medier -støttet af de borgerlige partier- at begrænse public service mediernes udvikling. Vil det lykkes og hvad er forbundets indsats herimod?

-Det er en vanskelig opgave, men forbundet vil fortsat arbejde for at vore danske public service radio- og tv-stationer får gode muligheder for at levere public service på samtlige elektroniske platforme, og mulighed for at følge med i den elektroniske udvikling. Omstillingsparathed må her være nøgleordet.

-Danmark er i dag under stort pres- og konkurrence fra de udenlandske medieudbydere og sociale medier. Derfor er det vigtigt for bevarelsen af dansk sprog og kultur, at vore public service stationer har den nødvendige styrke.

-Den snigende avisdød skyldes ikke stærke public service medier, men i høj grad den udenlandske konkurrence samt manglende omstilling i dagspressen.

Forbundsledelsen i jubilæumsåret. Fra venstre: sekretær Aase Jespersen, kasserer Peter C. Madsen, formand Anni Welanders og næstformand Bent Ginneskov Jensen.

Nyt licenssystem

Der synes at være politisk flertal i Norge for at afskaffe licenssystemet til fordel for en udgiftsdækning over skattebilletten. Hvad er forbundets holdning hertil ?

-ARF har intet imod, at licensen bliver opkrævet via skattebilletten, men er dog af den opfattelse, at licensen skal fremgå som et selvstændigt beløb, ikke indregnes i personskatten og holdes uden for finansloven. En sådan opkrævningsform ville kunne medvirke til at mindske restancerne og spare meget administrativt arbejde.

-Rent organisatorisk: Er der i jubilæumsåret behov for ændringer af ARF's struktur-herunder forsikringsselskabernes fremtidige virke og den tekniske bistand ?

Som følge af den faldende medlemstilslutning er der et voksende behov for en ny struktur i forbundet, og et arbejde hermed er allerede iværksat. Både den teknologiske udvikling og dermed medlemmernes ønsker om hurtig information samt teknisk bistand, skubber på denne udvikling.

Hvad er ARF's jubilæumsønsker hvad angår public service, de øvrige elektroniske medier samt for forbundets egen udvikling?

-ARFs største jubilæumsønske er at vi bliver i stand til at fastholde det brede public service begreb i Danmark til gavn for licensbetalerne.

-Public service begrebet er i dag under stærk pres, ikke mindst fra de kommercielle medieudbydere, især repræsenteret gennem Danske Medier, som vi finder på mange måder, med stor styrke, fremfører en usaglig propaganda for en indskrænkning af public service begrebet.

-Det er derfor også vort ønske at vi som forbund får ressourcer og bedre muligheder for bistand til at kunne fremføre vore synspunkter i de trykte og elektroniske medier. Stærke public service stationer, giver også en stærk presse og grundlag for demokratiet, slutter ARF's forbundsformand.

Også ved årsmødet i Kolding i 2015 var der en bred debat om tilpasninger af forbundets struktur. Her ses et udsnit af deltagerne.

Efterskrift

Når man ser tilbage på ARF Multimediens 90 årige historie, er der mange store og små kampe, der er blevet udkæmpet både eksternt og internt.

Næsten alle kampe er blevet vundet gennem dialog og ved sammenhold, stædighed og udholdenhed. Senest er det lykkedes at give seerne frit valg til Tv-kanalerne.

Forbundet har overlevet og sætter sig fortsat nye mål, alle til gavn for lytterne og seerne.

Vores ønskeseddel på 90 års dagen ser sådan ud:

- ***Bevarelse af det brede danske public service begreb til gavn for licensbetalerne og den frie meningsdannelse***
- ***Styrkelse af DR på alle formater og niveauer***
- ***Styrkelse af lytter-seerorganisationernes dialog med public servicestationerne centralt og regionalt***
- ***Øget repræsentation i centrale medieudvalg og bestyrelser***
- ***Øget medindflydelse på medielovgivningen***
- ***Fremgang for de lokale ikke-kommercielle radio/tv-stationer***
- ***Styrkelse af forbundets tekniske bistand på alle niveauer***
- ***Fremgang og nyudvikling af de ARF-tilsluttede forsikringsselskaber***
- ***Øget interesse i offentligheden for lytter-seerorganisationernes forslag og virksomhed***
- ***Ny medlemsfremgang for ARF Multimедier***

Litteraturliste

Hjemmets radio. Redigeret af Knud V. Jensen og Peder Nørgaard. Udgivet af Forlaget Fremad 1934 i serien "Hjemmets Bibliotek".

Arbejderlytteren. Tillidsmandsblad for Arbejdernes Radioforbund. 1937-38.

Arbejderlytterens Foreningsarbejde. Håndbog i Agitations-og Administrations- virksomhed inden for Arbejdernes Radiobevægelse. 1937.

25 års virke for en Folkets Radio. Arbejdernes Radioforbund 1926-1951. Forlaget Fremad 1951.

Forhandlingsprotokol 1928-1940. Arbejdernes Radioklub for Kolding & Omegn.

Hvad skete med RADIOEN under krigen. (Ernst Christiansen og Peder Nørgaard) Forlaget Fremad 1945.

Mennesket i centrum. Bidrag til en aktiv kulturpolitik. Udgivet af Forlaget Fremad i 1953.

Opslags-og noteringsbog samt vejledninger for tillidsfolk. ARF. 1976.

Arbejdernes Radio Forbund 1926 -1940 bind I. Specialopgave i dansk af Vibeke Broby. Aarhus Universitet 1978.

25 år Nordsjællands Billedrørsselskab. Jubilæumsskrift 28. september 1988.

Barn af partiet. Erindringer af Ole Hyltoft Udgivet af Forlaget Høst & Søn. 2000.

Lytter-og seerindflydelse i nationalt og internationalt perspektiv. Af Preben Sørensen. Arbejderhistorie –tidsskrift for historie, kultur og politik. September 2001.

Radio & TV Nyt. ARF's medlemsblad. Artikler i bladet i 1993-95, 2.006 og senere.

Et hold smagsdommere, der ikke ville tie: Hvidbog om public service og 10 års virke for Det ny Public Servicerråd. Redigeret af Preben Sørensen. Udgivet af Det Ny Public Servicerråd, 2011 .

Illustrationer: Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv og forbundets eget arkiv.

